

Številka: 35431-41/2026-2570-19

Datum: 11. 6. 2026

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE, 23/24, 21/25-ZOPVOOV, 56/25-PoZ in 11/26-OdlUS) v predhodnem postopku za poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860, začetim na zahtevo nosilca nameravanega posega, DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje, ki ga zastopata predsednik uprave Andrej Ribič in članica uprave Alenka Muhič, naslednjo

O D L O Č B O

I. Za nameravani poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860, na zemljiščih:

- v k.o. 1936 Radomlje s parcelnimi št. 1160/10, 1160/8, 1160/9, 1165/2, 1201/4, 1204/19, 1204/21, 1204/23, 1204/24, 1209/7, 1216/2, 188/2, 190/2, 190/4, 192/5, 192/8, 192/9, 193/4, 194/10, 194/11, 194/12, 194/13, 194/2, 194/3, 194/4, 194/5, 194/8, 197/6, 197/7, 197/8, 198/3, 198/4, 198/5, 198/6, 199/10, 199/3, 199/4, 199/5, 199/6, 199/7, 199/8, 199/9, 200/14, 200/22, 200/23, 200/25, 200/27, 200/28, 200/29, 200/32, 200/33, 200/35, 200/39, 200/40, 200/9, 202/5, 202/6, 202/7, 203/2, 207/2, 208/11, 208/5, 208/8, 211/2, 212/2, 214/2, 216/1, 217/3, 217/6, 218/1, 219/1, 220/1, 221/1, 222/3, 267/1, 268/2, 268/3, 269/4, 269/6, 270/1, 271/1, 272/2, 273/2, 785/2, 786/2, 787/2, 788/2, 789/3, 789/6, 790/1;
- v k.o. 1937 Homec s parcelnimi št. 761, 885, 940, 953, 658/16, 660/10, 660/3, 661/5, 662/5, 664/10, 664/4, 664/8, 665/4, 666/6, 666/8, 667/6, 667/7, 668/4, 668/5, 671/1, 671/2, 672/10, 672/11, 672/8, 672/9, 696/4, 699/10, 699/11, 699/12, 699/13, 699/14, 699/2, 699/7, 699/8, 699/9, 700/1, 700/3, 700/4, 701/1, 701/4, 701/5, 701/6, 702/1, 703/1, 703/2, 704/1, 705/6, 705/7, 705/8, 706/1, 706/3, 706/4, 707/3, 707/5, 707/6, 711/1, 713/4, 713/6, 713/8, 713/9, 714/3, 714/5, 717/2, 717/3, 718/2, 718/3, 720/2, 720/3, 721/3, 721/5, 723/4, 723/5, 723/6, 723/8, 723/9, 724/12, 724/16, 724/20, 724/21, 726/1, 726/5, 727/1, 727/13, 728/1, 728/2, 729/12, 729/14, 729/15, 729/16, 729/17, 729/18, 729/19, 729/20, 729/21, 729/22, 729/23, 729/24, 729/25, 729/26, 729/27, 729/28, 729/38, 733/1, 733/2, 734/1, 734/2, 740/14, 740/15, 743/30, 743/32, 743/33, 743/35, 743/38, 743/39, 744/10, 744/11, 744/6, 744/7, 744/8, 746/2, 746/4, 746/5, 748/14, 748/16, 748/18, 748/20, 748/21, 753/4, 753/5, 753/6, 754/9, 755/2, 756/10, 760/2, 762/1, 762/2, 763/1, 763/2, 763/3, 764/3, 764/4, 764/5, 764/6, 765/3, 765/6, 766/3, 766/5, 766/7, 767/3, 767/5, 767/7, 769/2, 770/1, 773/3, 773/4, 774/5, 774/7, 776/1, 777/1, 780/1, 871/11, 871/12, 872/12, 872/14, 872/16, 872/5, 872/9, 876/14, 876/35, 876/36, 876/39, 877/20, 877/22, 877/27, 877/28, 877/29, 879/2, 880/10, 880/11, 880/12, 880/2, 880/8, 881/2, 881/3, 881/4, 882/1, 882/2, 882/3, 882/4, 883/1, 883/2, 883/4, 883/9, 884/6, 886/10, 886/6, 886/7, 887/11, 887/12, 887/9, 888/10, 888/8, 889/11, 889/9, 890/13, 890/49, 890/51, 890/53, 890/55, 890/59, 891/7, 898/6, 899/11, 899/13, 899/6, 899/9, 900/17, 900/18, 900/19, 901/1, 901/2, 902/2, 902/3, 902/4, 936/7, 937/5, 938/10, 938/11, 938/15, 938/2, 938/7, 938/8, 954/3, 954/7, 956/7, 962/1;

- v k.o. 1938 Mengeš s parcelnimi št. 2871/12, 2871/13, 2871/17, 2871/18, 2871/23, 853/3, 858/10, 858/7, 858/8, 858/9, 862/55;
- v k.o. 1943 Dob s parcelnimi št. 1201, 1169/2, 1170/2, 1170/4, 1171/2, 1171/4, 1172/2, 1172/4, 1173/1, 1173/3, 1173/5, 1174/2, 1175/1, 1175/3, 1176/1, 1176/3, 1177/1, 1177/3, 1178/15, 1178/17, 1197/4, 1197/6, 1197/7, 1200/2, 1202/1, 1203/4, 1203/6, 1227/2, 1228/4, 1228/6, 1255/2, 1256/1, 1256/4, 1257/1, 1257/3, 1257/5, 1258/2, 1259/2, 1271/10, 1271/11, 1271/4, 1271/6, 1271/8, 1273/4, 1274/1, 1309/1, 1309/4, 1314/2, 1315/2, 1315/6, 1315/8, 1320/4, 1320/6, 1320/7, 1321/1, 1321/2, 1322/3, 1322/5, 1323/10, 1323/7, 1323/9, 1355/3, 1356/5, 1358/6, 1366/4, 1366/6, 1367/4, 1371/2, 1371/3, 1371/4, 1548/2, 1783/2, 516/5, 516/8, 520/10, 520/11, 520/13, 520/15, 520/16, 520/17, 520/5, 520/6, 520/9, 525/2, 525/4, 525/5, 525/7, 527/4, 527/5, 529/14, 529/15, 529/16, 529/7, 529/8, 529/9, 542/11, 542/12, 542/52, 542/53, 542/54, 649/2, 649/4, 649/5, 649/8, 652/2, 652/3, 652/5, 653/11, 653/14, 653/15, 653/16, 653/17, 653/18, 653/5, 654/22, 654/24, 654/5, 654/7, 660/2, 663/5, 666/4, 666/6, 666/8, 668/2, 668/3, 671/47, 671/48, 955/7, 955/8, 958/6, 958/8, 961/10, 961/8, 961/9, 967/26, 967/27, 967/29, 967/30, 990/4;
- v k.o. 1944 Prevoje s parcelnimi št. 1000/2, 1001/2, 1003/2, 1004/2, 1014/2, 1015/2, 1016/4, 1016/7, 997/2, 998/1, 999/2, 999/5;
- v k.o. 1945 Krtina s parcelnimi št. 927, 1183/2, 1201/4, 1202/14, 176/2, 922/2, 922/4, 923/2, 924/2, 925/2, 926/2, 928/2, 929/2, 930/2, 931/2, 932/2, 940/2, 941/2, 942/2, 944/2, 945/2, 946/2, 947/2, 948/2, 949/2, 961/6, 962/4, 962/7;
- v k.o. 1959 Domžale s parcelnimi št. 5420/1, 5443/2, 64/1, 64/5,

nosilca nameravanega posega, DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje, **je potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

II. Ta odločba preneha veljati, če ni bila vložena vloga za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja v petih letih od njene pravnomočnosti.

III. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju ministrstvo), je dne 20. 3. 2026 s strani nosilca nameravanega posega, DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje, ki ga zastopata predsednik uprave Andrej Ribič in članica uprave Alenka Muhič (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega), prejelo vlogo za izvedbo predhodnega postopka za poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10, 78/23-ZUNPEOVE, 23/24, 21/25-ZOPVOOV, 56/25-PoZ in 11/26-OdlUS, v nadaljevanju ZVO-2).

Zakon o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 555/26, ZVRS-K) je v 1. členu na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije. Glede na določbo 2. člena ZVRS-K je Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo) pristojno za vodenje predmetnega upravnega postopka.

K vlogi je nosilec nameravanega posega priložil naslednjo dokumentacijo:

- dokument z naslovom: »Zadeva: Vloga za začetek predhodnega postopka za poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860«, št. 8.2.3./2026-UP-63 z dne 18. 3. 2026;
- Izpolnjen Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 18. 3. 2026;
- Seznam parcelnih števil območja nameravanega posega;
- Pregledno situacijo nameravanega posega v merilu 1:5000;

- Uporabno dovoljenje za obvoznico Mengeš na glavni cesti Želodnik – Vodice, odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš, v obsegu: glavna cesta od km 5+860 do km 6+700 z deviacijo regionalne ceste od km 0+000 do km 2+100, ki ga je pod št. 35106-57/2011 SR z dne 26. 10. 2011 izdalo Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana;
- Uporabno dovoljenje za deviacije in poti ter objekte na avtocesti A10 Koper – Lendava s priključnimi kraki, Odsek 7: Blagovica – Šentjakob, 1. in 2. etapa, ki ga je pod št. 351-04-100/2001 1093-06 z dne 11. 11. 2016 izdalo Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana.

Nosilec nameravanega posega je vlogo dne 29. 5. 2026 dopolnil z dokumentom z naslovom: "Zadeva: Odgovor na poziv k predložitvi dokazov za predhodni postopek za poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) –(Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860", št. 8.2.3/2026-UP-68 z dne 29. 5. 2026.

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2). Citirana uredba določa vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, in vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

V skladu z drugim odstavkom 3. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se za spremembo posega v okolje iz prvega odstavka prejšnjega člena, za katerega je bilo pred spremembo že pridobljeno okoljevarstveno soglasje, izvede predhodni postopek, če gre za spremembo posega v okolje:

- ki sama po sebi dosega ali presega višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek;
- s katero bi poseg v okolje skupaj s predhodnimi spremembami prvič dosegel ali presegel višino pragu, pri kateri je v prilogi 1 te uredbe za to vrsto posega treba izvesti predhodni postopek, ali večkratnik višine pragu.

V skladu s točko F Prometna infrastruktura, F.7.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za nove glavne in regionalne ceste, njihovo podaljšanje ali rekonstrukcijo obstoječe ceste zunaj varovalnega pasu, tako da skupna neprekinjena dolžina ceste po novogradnji, podaljšanju ali rekonstrukciji znaša vsaj 5 km³⁶.

Ob tem je pod opombo 36 navedeno: »Za glavno regionalno cesto ne štejejo kolesarske povezave (kolesarska pot, kolesarski pas, kolesarska steza)«.

Ministrstvo ugotavlja, da je bila lokacija nameravanega posega že predmet presoje vplivov na okolje in izdaje okoljevarstvenega soglasja. Za odsek glavne ceste Želodnik-Mengeš-Vodice na odseku Želodnik-Mengeš z obvoznico Mengeš je namreč Agencija RS za okolje nosilcu nameravanega posega dne 23. 12. 2009 izdala okoljevarstveno soglasje št. 35402- 20/2009-17. Iz vloge nosilca nameravanega posega izhaja, da je predmetno zahtevo za začetek predhodnega

postopka vložil iz razloga, ker je potrebno zaradi sprememb zakonodaje, pravilnikov, uredb s področja graditve objektov, prometne varnosti in varstva okolja obstoječo projektno dokumentacijo, izdelano v letih 2009 - 2012, ustrezno dopolniti, saj na njeni osnovi trenutno ni mogoče pridobiti gradbenega dovoljenja in izvesti načrtovane gradnje.

Iz predložene dokumentacije tako izhaja, da nameravani poseg obsega gradnjo dela glavne ceste Želodnik-Mengeš-Vodice, na odseku od Želodnika do začetka že izvedene obvoznice Mengeš v km 5,860. Skupna dolžina odseka glavne ceste Želodnik-Mengeš z je 5,636 km. Odsek bo grajen fazno, in sicer: najprej 1. del Želodnik (AC Krtina) – krožno krožišče (KK) Želodnik, glavna cesta od km 0,224 do km 0,780, nato še 2. del (KK) Želodnik – (Lek) Mengeš, glavna cesta od km 0,780 do km 5,860. Ker načrtovana nova glavna cesta s svojo dolžino presega prag 5 km, je za nameravani poseg obvezna izvedba predhodnega postopka v skladu s točko F.7.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Funkcionalna in ekonomska povezanost z drugimi posegi

Ministrstvo ugotavlja, da je bila cestna povezava Želodnik – Mengeš - Vodice (glavna cesta), ki povezuje gorenjski in štajerski krak avtoceste, umeščena v prostor s tremi državnimi lokacijskimi načrti, med drugim z Uredbo o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik – Mengeš – Vodice na odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš (Uradni list RS, št. 48/04). Za odsek glavne ceste Želodnik – Mengeš - Vodice na odseku Želodnik - Mengeš z obvoznico Mengeš je Agencija RS za okolje nosilcu nameravanega posega dne 23. 12. 2009 izdala okoljevarstveno soglasje št. 35402- 20/2009-17. Del obvoznice Mengeš od km 5,860 do km 6,700, na katerega se navezuje nameravani poseg na zahodnem delu, je bil zgrajen v letih 2010 - 2011, uporabno dovoljenje za ta poseg pa je bilo izdano 26. 10. 2011 (Uporabno dovoljenje za obvoznico Mengeš na glavni cesti Želodnik – Vodice, odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš, v obsegu: glavna cesta od km 5+860 do km 6+700 z deviacijo regionalne ceste od km 0+000 do km 2+100, ki ga je pod št. 35106-57/2011 SR z dne 26. 10. 2011 izdalo Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana). Na vzhodnem delu se nameravani poseg navezuje na regionalno cesto R2-415/1216 Želodnik - Drtija (deviacija 1-5 Želodnik Moravče), za katero je bilo uporabno dovoljenje izdano 11. 11. 2016 (Uporabno dovoljenje za deviacije in poti ter objekte na avtocesti A10 Koper – Lendava s priključnimi kraki, Odsek 7: Blagovica – Šentjakob, 1. in 2. etapa, ki ga je pod št. 351-04-100/2001 1093-06 z dne 11. 11. 2016 izdalo Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana).

Ministrstvo na podlagi navedenega in upoštevajoč tretji odstavek 3a.člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje ugotavlja, da nameravani poseg ne tvori kumulativnega posega v okolje, saj se navezuje na že izvedene posege v okolje iste vrste, ki so se začeli uporabljati pred več kot sedmimi leti.

Ugotoviteni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-41/2026-2570-3 z dne 25. 3. 2026 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 27. 3. 2026 do 28. 4. 2026.

V tem času na ministrstvo ni bila posredovana nobena pripomba. Prav tako v tem času ministrstvo ni prejelo nobene zahteve za vstop v postopek.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja

Območje nameravanega posega leži v osrednjem delu Slovenije, v Osrednjeslovenski statistični regiji, na območju občin Lukovica, Domžale in Mengeš. Nameravani poseg obsega del glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice od območja Želodnika oziroma priključka Krtina do navezave na že zgrajeno obvoznico Mengeš v km 5,860. Trasa poteka po območju Češeniških gmajn, Mengeškega in Homškega polja, pretežno po izravnanim svetu Kamniškobistriške ravnine, kjer prevladujejo kmetijske površine, lokalno pa tudi gozdni sestoji, vodotoki, prometna infrastruktura in posamezna strnjena naselja, zlasti Turnše, Škrjančevo, Preserje in Mengeš.

Območje nameravanega posega se ureja z Uredbo o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik – Mengeš – Vodice na odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš. Na vplivnem območju nameravanega posega se nahajajo potok Želodnik, Rovščica, Hujski potok, Mlinščica I, Kamniška Bistrica in Mlinščica II, zato so v okviru nameravanega posega predvidene tudi premostitve, regulacije vodotokov, cevni prepusti ter druge vodnogospodarske ureditve.

Opis nameravanega posega

Predmet nameravanega posega je gradnja dela glavne ceste Želodnik – Mengeš - Vodice, na odseku od Želodnika do začetka že izvedene obvoznice Mengeš v km 5,860. Nameravani poseg se izvede kot dvopasovnica z nivojskimi križanji. Predvidenih je 12 križišč, 24 deviacij cest, poljskih in gozdnih poti, v km 5,020 je predvideno izvennivojsko križanje z železniško progo Ljubljana - Kamnik, nadvoz za dostopno pot do železniške postaje, pokriti vkop pod Tovarniško ulico in cesto Domžale - Kamnik od km 4,915 do km 4,976, 8 premostitvenih objektov, 13 rušitev oz. prestavitvev objektov (gospodarski, prestavitev – dvojni kozolec, kozolec in znamenje v Radomljah), 4 zadrževalni bazeni, 6 regulacij vodotokov.

Trasa celotnega odseka glavne ceste Želodnik - Mengeš z obvoznico Mengeš se začne severno od AC priključka Krtina. Do glavne ceste G1-10 pri Želodniku poteka kot rekonstrukcija obstoječe ceste. Nova cesta severno od Želodnika prečka Češeniške gmajne, poteka severno od naselja Turnše, prečka naselje Škrjančevo, reko Kamniško Bistrico in naselje Preserje. Zahodno od Preserij poteka južno do tovarne Lek, nato pa po severni strani obide Mengeš (obvoznica Mengeš je že zgrajena). Skupna dolžina nameravanega posega je 5,636 km. Odsek bo grajen fazno, in sicer najprej 1. del Želodnik (AC Krtina) – krožno križišče (KK) Želodnik, glavna cesta od km 0,224 do km 0,780, nato pa še 2. del (KK) Želodnik – (Lek) Mengeš, glavna cesta od km 0,780 do km 5,860.

Prvi del se začne na območju med Krtino in Želodnikom kot rekonstrukcija regionalne ceste R II-415/1216 Želodnik-Moravče. Na tem delu ceste je predvidena zamenjava (preplastitev) zgornjega ustroja, ureditev brežin, odvodnjavanja ter izvedba navezav obstoječih poljskih poti. Pod Krtinskim hribom se uredi počivališče (parkirne niše). V območju obstoječega križišča "Želodnik" se izvede krožno križišče, objektov na tem odseku ni.

V nadaljevanju, ko se začne 2. del, poteka trasa proti severozahodu preko mostu čez potok Želodnik (trasa v nasipu). V km 1.050 prehaja v nizke vkope in se nadaljuje na območju krožnega križišča Želodnik. Na svoji poti prečka potoke Želodnik (Erjavec), Rovščico in Hudski potok, severno od Turnš pa zaobide lokalni osamelec. Do Turnš trasa poteka v menjavanju vkopov in nasipov, nadaljuje pa se do Škrjančevega s potekom čez odprte njivske površine v nizkem nasipu. Na Koliški cesti v Škrjančevem je načrtovano krožno križišče. V nadaljevanju trasa z mostom prečka Kamniško Bistrico. Na Igriški ulici se uredi štirikrako križišče, na deviaciji Pelechove ulice pa trikrako »T« križišče. Del glavne ceste skozi urbano območje Preserij je izveden v pokritem vkopu, nad katerim sta speljani Kamniška cesta in Tovarniška ulica. Trasa takoj nato v podvozu prečka železniško progo Ljubljana-Kamnik in deviacijo Kolodvorske ceste. Od tu naprej glavna cesta spet preide na nasip v območju tovarne Lek, kjer se za dostop do objektov izvede štirikrako

križišče. Na območju med Škrjančevim in Mengšem je ob severni strani načrtovane glavne ceste predvidena kolesarska steza in hodnik za pešce.

Primarni namen nameravanega posega je povezava urbanih območij v smeri vzhod-zahod med štajerskim in gorenjskim krakom avtocestnega križa, zagotavljanje boljše prometne povezave na oba avtocestna kraka, skrajšanje prometnih poti, predvsem pa izboljšanje prometne varnosti. Predmetna cestna povezava bo bistveno spremenila prometne razmere v severnem delu ljubljanske regije. Razbremenitev se kaže na ostalih delih cestne mreže. S tem se poleg prometnih in ekonomskih učinkov daje nov prispevek k razvoju regije, izboljšanju bivalnega in delovnega okolja.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Območje glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860 poseže na širše vodovarstveno območje z blažjim vodovarstvenim režimom (VVO III), ki je določeno in varovano z Uredbo o vodovarstvenih območjih za javno oskrbo s pitno vodo v občinah Domžale, Mengeš in Trzin (Uradni list RS, št. 193/26), na vodna in priobalna zemljišča voda 1. reda (Kamniška Bistrica) ter na vodna in priobalna zemljišča voda 2. reda (Želodnik, Rovščica, Rudniški potok, Radomeljska mlinščica, Homška mlinščica in nekaj manjših neimenovanih vodotokov), na poplavna območja vseh razredov poplavne nevarnosti (Pp, Pm, Ps in Pv) ter v neposredno bližino podeljenih vodnih pravic, tako podzemnih, kot površinskih voda. Območje nameravanega posega ne poseže na erozijsko ogrožena območja in plazljiva območja.

Šest vodotokov (Homška mlinščica, Kamniška Bistrica 4, Radomeljska mlinščica, Hujski–Radom potok, Rovščica s pritoki 1 ter Erjavec–Rape 1) ima status ribiškega revirja, pri čemer imajo Hujski–Radom potok, Rovščica s pritoki 1 in Erjavec–Rape 1 status varstvenega revirja.

Obravnavano območje tangira oziroma se približa več enotam kulturne dediščine, med drugim enotam Želodnik – Spomenik zasedi prve radomeljske čete (EID 1-10727), Češenik – Park gradu Češenik (EID 1-08770), Turnše – razvaline gradu Črnelo (EID 1-10656), Turnše – Dvorec Črnelo (EID 1-10724), Škrjančevo – Arheološko najdišče (EID 1-30525), Škrjančevo – znamenje pri hiši Škrjančevo 9 (EID 1-30525), Količevo – arheološko območje v strugi Kamniške Bistrice, (EID 1-10620), Homec – Cerkev Marijinega rojstva (EID 1-01839) in Mengeš – Arheološko območje Kamnica (EID 1-30598), pri čemer so na območju nameravanega posega oziroma v njegovi bližini evidentirani tudi posamezni kozolci, predvideni za prestavitev oziroma nadaljnjo obravnavo v okviru kulturnovarstvenih pogojev.

Območje nameravanega posega (in njegov daljinski vpliv) sega v naslednja varovana območja: zavarovano območje Krajinski park Češeniške in Prevojske gmajne, ident. št. 5009 (Uredba o Krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne (Uradni list RS, št. 42/23) ter v posebnem varstvenem območju Natura 2000 Češeniške gmajne z Rovščico, ident. št. 3000079 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18).

Območje nameravanega posega se nahaja tudi v območju habitatov zavarovanih in mednarodno varovanih vrst (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19), Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14)). Na območju nameravanega posega je prisoten gozd s prepletom črnega bora in nižinskega dobovega poplavnega gozda. Znotraj obravnavanega gozda se nahajajo manjša mokrišča, povirja, razlivne površine, kotanje in luže. Okoliški travniki so mokrotnega značaja, so obdelovani, vendar z dobrim obnovitvenim potencialom za ekstenzivno rabo. Gozd in travniki med ribnikom Želodnik in širšim gozdnim kompleksom Češeniških in Prevojskih gmajn so habitat 12 zavarovanim vrstam dvoživk: hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), planinski pupek (*Mesotriton alpestris*), navadni pupek (*Mesotriton vulgaris*), zelena rega (*Hyla arborea*), sekulja (*Rana temporaria*), rosnica (*Rana dalmatina*), navadna krastača (*Bufo bufo*),

debeloglavka (*Pelophylax ridibundus*), pisana žaba (*Pelophylax lessonae*), zelena žaba (*Pelophylax kl. esculenta*) in navadni močerad (*Salamandra salamandra*). Gozd je pomembno funkcionalno povezan z ribnikom (mrestiščem) in predstavlja dvoživkam prezimovališče, poletno zatočišče, prehranjevališče ter selitveni koridor.

Gozd je tudi habitat zavarovanih vrst ptic: lesna sova (*Strix aluco*), veliki detel (*Dendrocopos major*), črna žolna (*Dryocopus martius*), pivka (*Picus canus*), zelena žolna (*Picus viridis*) in golob duplar (*Columba oenas*). Evidentiran je bil tudi kobilar (*Oriolus oriolus*).

V vodotokih na območju (Rovščica, Želodnik) so prisotne zavarovane in ogrožene vrste piškurjev, rib in rakov: donavski potočni piškur (*Eudontomyzon vladkovi*), kapelj (*Cottus gobio*), pohra (*Barbus meridionalis*), blistavec (*Leuciscus souffia*), potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*), činklja (*Misgurnus fossilis*) in navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*).

Vodotok Rovščica je med pomembnejšimi ekološkimi koridorji za vidro (*Lutra lutra*) na širšem območju. Čez gozd in travnike na obravnavanem območju potekajo tudi koridorji za ostalo biodiverzitetu: divjad, male sesalce itd.

Na območju so prisotni ogroženi mokriščni habitatni tipi kot so: Hrastova belogabrja (41.2), Visoka steblikovja prodišč sredogorskih rek in potokov (24.222), Blatna ali peščena tla z različnimi vrstami sit (22.321), Blatna tla z žabjim ločjem (22.323), Nitrofilni gozdni robovi in vlažno obrečno visoko steblikovje (37.7), Združbe visokih šašev (53.21), Oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko in sorodne združbe (37.31), Srednjeevropski mezotrofni do evtrofni nižinski travniki (38.22).

V gozdu je prisotna kranjska sita (*Eleocharis carniolica*), ter druge ogrožene močvirske rastlinske vrste (vsaj 39 močvirskih vrst, 2 vodni in 2 barjanski).

Med zgoraj navedenimi vrstami so številne tudi evropsko pomembne vrste: 8 vrst dvoživk (sekulja, rosnica, zelena rega, hribski urh, veliki pupek, skupina treh vrst zelenih žab), veliki studenčar, rak koščak, kapelj, potočni piškur, kranjska sita in vidra.

Nameravani poseg se nadalje nahaja v območju oziroma območju vpliva naravnih vrednot, in sicer naravne vrednote Rovščica, ident. št. 4570, hidrološke in ekosistemske zvrsti ter lokalnega pomena, naravne vrednote Češeniške in Prevojske gmajne – barja, ident. št. 4566, ekosistemske, hidrološke in botanične zvrsti ter državnega pomena, ter naravne vrednote Želodnik – ribnik, ident. št. 5258, ekosistemske zvrsti in lokalnega pomena, pri čemer se poseg nahaja v območju njenega vpliva.

Iz Gozdnogospodarskega načrta za gozdnogospodarsko območje (GGN GGO) Ljubljana (2021-2030) in Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote (GGN GGE) Domžale (2017-2026) izhaja, da območje nameravanega posega deloma posega na gozdna zemljišča na območju k.o. Homec, Radomlje in Dob. Zaradi izvedbe načrtovanih del bo potrebna krčitev gozda, ki je, ob upoštevanju območja posega, ocenjena na ca. 5,3 ha. Gozdovi na obravnavanem območju se nahajajo v gozdnih odsekih 12I02, 12H01, 12H03, 12H04, 12H05, 12H06, 12H07, 12H10, 12E01B, 12F04A, kjer so na prvi stopnji poudarjene naslednje funkcije gozda: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, klimatska funkcija, higienskozdravstvena, funkcija varovanja kulturne dediščine, estetska. Na drugi stopnji so poudarjene še hidrološka funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Območje nameravanega posega na posameznih delih meji na območja gozdov, ki so bili zaradi izjemno poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti razglašeni za varovalne gozdove z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list, RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20). Gre za varovalne gozdove z evid. št. 04297, 04298 in 04300.

Po podatkih GGN GGE Domžale (2017-2026) so na širšem območju obravnave, med drugim prisotne naslednje lovne prostoživeče živalske vrste: srna (*Capreolus capreolus*), poljski zajec (*Lepus europaeus*), lisica (*Vulpes vulpes*), jazbec (*Males, males*), idr.

Pridobljena mnenja

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE, 3/22 – ZDeb in 85/25, v nadaljevanju ZUP) med postopkom ves čas

ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku, glede na lokacijo ter značilnosti nameravanega posega zaprosilo:

- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana,
- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje,
- Zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj,
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana,
- Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1001 Ljubljana,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana,
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno.

Ministrstvo je dne 8. 4. 2026 prejelo mnenje št. 351-24/2026/2 z dne 8. 4. 2026 od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju MKGP - Direktorat za kmetijstvo). MKGP – Direktorat za kmetijstvo po pregledu predmetnega gradiva ugotavlja:

- nameravani poseg obsega del glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice od območja Želodnika oziroma priključka Krtina do navezave na že zgrajeno obvoznico Mengeš.
- Območje nameravanega posega leži na območju občin Lukovica, Domžale in Mengeš.
- Predmetna zemljišča so v občinskih prostorskih načrtih zgoraj navedenih občin po podrobnejši namenski rabi opredeljena kot površine cest (PC), torej se z gradnjo obravnavane prometnice ne posega na kmetijska zemljišča.
- Območje glavne ceste se ureja z Uredbo o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik – Mengeš – Vodice na odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš, ki varstvo tal in kmetijskih zemljišč ter ureditev le-teh določa v 21. in 22. členu.

Zaradi ustreznega varstva kmetijskih zemljišč (levo in desno od načrtovane trase) je treba pri nameravanem posegu upoštevati še naslednje pogoje:

- Časovna dinamika gradnje mora biti prilagojena na način, da v najmanjši možni meri ovira kmetijsko proizvodnjo.
- Med in po gradnji je treba zagotoviti nemoten dostop do kmetijskih zemljišč.
- V primeru, da bodo kmetovalci zaradi oviranja kmetijske proizvodnje v času gradnje utrpeli ekonomsko izgubo, je treba to nadomestiti.
- Treba je zagotoviti spremljanje potencialnega negativnega vpliva prometnice na tla oziroma kmetijska zemljišča in rastline.
- V primeru razgradnje prometnice je treba sanirati predmetna zemljišča in jih postopoma vrniti v kmetijsko rabo.

Pri nameravanem posegu je treba v celoti upoštevati določbe 21. in 22. člena Uredbe o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik – Mengeš – Vodice na odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš in predhodno navedene pogoje MKGP – Direktorata za kmetijstvo ter tako zagotoviti ustrezno varstvo kmetijskih zemljišč na obravnavanem območju skladno z zakonodajo, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč.

Na podlagi navedenega MKGP - Direktorat za kmetijstvo meni, da za nameravani poseg z vidika njegove pristojnosti ni treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo je dne 14. 4. 2026 prejelo mnenje št. 4206-1/2026-2 z dne 13. 4. 2026 od Zavoda za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno (v nadaljevanju ZZRS). ZZRS po pregledu dostopnega gradiva ugotavlja, da je v okviru načrtovane gradnje predvidenih 12 križišč, 24 deviacij cest, poljskih in gozdnih poti, v km 5,020 izvennivojsko križanje z železniško progo Ljubljana–Kamnik, nadvoz za dostopno pot do železniške postaje, pokriti vkop pod

Tovarniško ulico ter cesto Domžale–Kamnik (od km 4,915 do km 4,976), osem premostitvenih objektov, 13 rušitev oziroma prestavitve objektov (gospodarski objekti ter prestavitve, kot so dvojni kozolec, kozolec in znamenje v Radomljah), štirje zadrževalni bazeni ter šest regulacij vodotokov.

Z gradnjo glavne ceste se posega v šest vodotokov s statusom ribiškega revirja (Homška mlinščica, Kamniška Bistrica 4, Radomeljska mlinščica, Hujski–Radom potok, Rovščica s pritoki 1 ter Erjavec–Rape 1), pri čemer imajo Hujski–Radom potok, Rovščica s pritoki 1 in Erjavec–Rape 1 status varstvenega revirja. ZZRS ugotavlja, da načrtovana ureditev vključuje tudi šest regulacij vodotokov, ki imajo lahko pomembne negativne vplive na vodne organizme. Takšni posegi spreminjajo hidromorfološke značilnosti vodotokov, kar lahko vodi v degradacijo ali izgubo habitatov ter posledično negativno vpliva na ribje populacije. Poleg tega so predvideni posegi tudi v varstvene revirje (Hujski–Radom potok, Rovščica s pritoki 1 in Erjavec–Rape 1), ki imajo zaradi svojega pomena poseben pravni status. V skladu s 3. točko 25. člena Zakona o sladkovodnem ribištvu (ZSRib) (Uradni list RS, št. 61/06 in 56/25) je v varstvenih revirjih prepovedano posegati v prostor oziroma vznemirjati ribe na drstiščih, med drstenjem in v varstvenih revirjih. Na podlagi navedenih ugotovitev in okoliščin ZZRS meni, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Ministrstvo je dne 15. 4. 2026 prejelo mnenje št. 354-27/2026-2711-4 z dne 15. 4. 2026 od Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, s prilogo: Strokovnim mnenjem v predhodnem postopku za nameravan poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860, ki ga je pod št. 2940-09/1649-26/NP-6136825 z dne 15. 4. 2026 pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju NLZOH). NLZOH po pregledu dokumentacije ugotavlja, da se lahko s stališča varovanja zdravja ljudi pričakuje za nameravani poseg pomembne vplive na okolje zaradi hrupa in emisij v okolje. Zato je treba dokumentacijo dopolniti v skladu z naslednjimi pripombami:

- obremenjenost okolja s hrupom: predložena dokumentacija v zvezi z vlogo za predhodni postopek je pomanjkljiva, saj vsebuje le opis v preglednici in situacijski prikaz predvidenih protihrupnih ukrepov v času obratovanja, brez navedbe njihovih gabaritov, tehničnih značilnosti in akustičnih lastnosti. Prav tako ni priložena študija hrupa, ki bi izkazovala potrebnost in učinkovitost predvidenih ukrepov, zato na podlagi predložene dokumentacije ni mogoče odločiti, ali je presoja vplivov na okolje potrebna. Uredba o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik Mengeš z obvoznico Mengeš sicer določa protihrupne ukrepe za čas obratovanja, vendar je starejšega datuma, ukrepi pa so bili dimenzionirani na prometne obremenitve, ki ne odražajo nujno trenutnega ali bodočega stanja. Zato je potrebno izdelati novo oceno oziroma študijo hrupa skladno z veljavno zakonodajo in metodologijo ter na njeni podlagi opredeliti ustrezne protihrupne ukrepe za čas obratovanja, ki bodo zagotavljali vsaj enako raven varstva pred hrupom, kot jo določa obstoječa uredba. Prav tako je potrebno izdelati oceno hrupa v času gradnje in predvideti ustrezne ukrepe varstva pred hrupom.
- Emisije onesnaževal v zrak: predložena dokumentacija ne vsebuje ustreznih strokovnih podlag s področja varstva zraka, zato ni mogoče oceniti vplivov nameravanega posega na kakovost zraka v času gradnje in obratovanja. Zato je potrebno predložiti ustrezne strokovne podlage za področje zraka, na podlagi veljavne zakonodaje in metodologije. Kajti le na podlagi ustreznih strokovnih podlag bo mogoče celovito presoditi vplive nameravanega posega na okolje in odločiti o potrebi po presoji vplivov na okolje.

Na podlagi pregleda dokumentacije NLZOH ugotavlja, da lahko ima nameravani poseg pomembne vplive na okolje zaradi hrupa in emisij v okolje. S stališča njegove pristojnosti, varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja, je treba zahtevo za začetek predhodnega postopka dopolniti v skladu z zgoraj navedenimi pripombami oz. strokovnimi podlagami in jo ponovno poslati v pregled. V primeru, da zahteva za začetek predhodnega postopka ne bo ustrezno

dopolnjena, bo za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo je dne 15. 4. 2026 prejelo mnenje št. 3562-1799/2026-2 z dne 15. 4. 2026 od Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območne enote Kranj, Planina 3, 4000 Kranj (v nadaljevanju ZRSVN). ZRSVN po pregledu dokumentacije ugotavlja, da sega območje nameravanega posega (in njegov daljinski vpliv) v naslednja varovana območja:

- Zavarovano območje, Krajinski park Češeniške in Prevojske gmajne, Ident. št. 5009, Uredba o Krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne.

Krajinski park Češeniške in Prevojske gmajne vzhodno od Radomelj obsega gozdni prostor s površino 411 ha, ki je eden od zadnjih večjih ostankov naravno ohranjenega strnjenege nižinskega gozda, ki vključuje tudi mokrotne manjšinske ekosisteme, v Ljubljanski kotlini. Večji del gozda sestavljajo vzhodnoalpska kisloljubna rdeča borovja oz. združba rdečega bora in borovnice, znotraj območja se nahajajo poplavne površine z združbo močvirno črnojelševje (*Alnetum glutinosae*) ter združbo hrasta in belega gabra (*Quercus-Carpinetum*). Znotraj gozdnega prostora se nahaja več različnih tipov mokrišč: poplavno črnojelševje, prehodna barja, manjša mokrotna območja v depresijah in uleklinah, nizka barja, kotanje z vodo ter povirni kraki, meandrirajoče struge in poplavna območja potokov Želodnik, Erjavec in Rovščica.

Gozdni prostor Češeniških in Prevojskih gmajn je habitat 12 zavarovanim (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah) in evropsko pomembnim (prilogi II in IV Direktive o habitatih, Direktiva Sveta 92/43/EGS) vrstam dvoživk. Gozd je pomembno funkcionalno povezan z ribniki in predstavlja dvoživkam prezimovališče, poletno zatočišče, prehranjevališče ter selitveni koridor. V gozdu je pet (nekoč šest) prehodnih barj z značilno barjansko floro. Na manjših zamočvirjenih delih se pojavljajo verjetno največje slovenske populacije kranjske site (*Eleocharis carniolica*). Zaradi velike pestrosti mokriščnih habitatov najdemo tukaj tudi veliko na mokrišča vezanih živalskih vrst, med njimi tudi močne populacije hribskega urha (*Bombina variegata*) in velikega studenčarja (*Cordulegaster heros*). Sklenjen gozdni kompleks je tudi pomemben življenjski prostor gozdnim pticam, med njimi duplarjem kot so zelena žolna (*Picus viridis*), črna žolna (*Dryocopus martius*) in veliki detel (*Dendrocopos major*). V gozdnih potokih so prisotne vrste, vezane na naravno ohranjene vodotoke, kot so navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), kapelj (*Cottus gobio*) in donavski potočni piškur. Območje je pomemben habitat za vidro (*Lutra lutra*). Površina gozda v Češeniških in Prevojskih se je v zadnjih 20 letih zaradi različnih posegov zmanjšala za okoli 13 %. Na območju se zaradi presežene kumulativne izgube gozdnega prostora zato prednostno ohranja obstoječo površino gozda.

Območje krajinskega parka je funkcionalno povezano z gozdom južno od meje, saj gre za enovit gozdni kompleks z manjšimi mokrišči. Ekološka povezava poteka z ribnikom Želodnik preko gozdnega prostora (razdalja ca. 370 m) in preko vodnega in obvodnega pasu vodotokov Rovščica in Želodnik. Prekinitve in slabšanja stanja teh ekoloških koridorjev imajo lahko vpliv tudi na biodiverzitetu krajinskega parka. Habitat kranjske site se zvezno nadaljuje tudi v obravnavani gozd južno od zavarovanega območja, gre za eno celovito populacijo, izguba dela populacija pa ima lahko vpliv na celotno populacijo.

Varstveni cilji zavarovanega območja (krajinskega parka) so ohranitev celovitosti nižinskega gozda z mokrišči, ohranitev visoke stopnje biotske raznovrstnosti, ohranitev ugodnega stanja ogroženih, zavarovanih in mednarodno varovanih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, ohranitev najmanj obstoječega obsega in kakovosti habitatnih tipov v ugodnem stanju, ohranitev redkih in ogroženih vrst in njihovih habitatnih tipov, ohranitev izjemnih in celovitih hidroloških lastnosti in procesov, ohranitev krajinske pestrosti ter z ohranjeno naravo prispevati k blaženju in obvladovanju posledic podnebnih sprememb.

- Posebno varstveno območje (Natura 2000), Češeniške gmajne z Rovščico, Ident. št. 3000079, Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)

Območje vpliva nameravanega posega sega v območje habitatov naslednjih vrst in habitatnih tipov: hribski urh (*Bombina variegata*), kranjska sita (*Eleocharis carniolica*), vidra (*Lutra lutra*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), 7150 Uleknine na šotni podlagi z vegetacijo zveze Rhynchosporion. Za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnega tipa je pomembno ohranjati celovitost in obstoječo površino gozdnega habitata, vključno z gozdim robom, naravno hidrologijo območja in ekološko povezljivost.

Nameravani poseg se nahaja v območju neposrednega vpliva na zavarovano območje in Natura 2000 območje. Na cilje zavarovanega območja ter na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ima lahko vpliv zaradi izgube površin (zaradi robnih ureditev in deviacij) in degradacije gozdnega roba, spreminjanja hidrologije območja, okrnitve mreže mokrišč, prekinitve in degradacije ekoloških koridorjev (dvoživke, vidra) ter vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Ukrepi nadomeščanja mokriških habitatov na obravnavanem območju do sedaj niso bili uspešni.

ZRSVN ocenjuje, da bi lahko izvedba nameravanega posega negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posebnega varstvenega območja. Hkrati bi bila izvedba nameravanega posega v nasprotju z varstvenim režimom zavarovanega območja ter njegovimi cilji, zaradi katerih je bilo območje zavarovano. Skladno z navedenim na podlagi 5. člena Pravilnika presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) meni, da bi nameravani poseg brez izvedbe omilitvenih ukrepov lahko pomembno vplival na varovana območja, zato meni, da je presojo vplivov na okolje treba izvesti.

ZRSVN nadalje ugotavlja, da se lokacija nameravanega posega nahaja v območju habitata zavarovanih in mednarodno varovanih vrst (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah).

Na podlagi določil 14. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNSPP, 18/23 – ZDU-10 in 97/25) ZRSVN opozarja, da je prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga uničevati habitate populacij rastlinskih in živalskih vrst. Vsakdo, ki posega v habitat populacij rastlinskih in živalskih vrst, mora upoštevati načine, metode in tehnične pripomočke, ki prispevajo k ohranjanju ugodnega stanja vrste (15. člen).

Na območju nameravanega posega se nahajajo habitati številnih zavarovanih in mednarodno varovanih vrst. Na območju nameravanega posega je prisoten gozd s prepletom črnega bora in nižinskega dobovega poplavnega gozda. Znotraj obravnavanega gozda se nahajajo manjša mokrišča, povirja, razlivne površine, kotanje in luže. Okoliški travniki so mokrotnega značaja, so obdelovani, vendar z dobrim obnovitvenim potencialom za ekstenzivno rabo. Gozd in travniki med ribnikom Želodnik in širšim gozdnim kompleksom Češeniških in Prevojskih gmajn so habitat 12 zavarovanih vrstam dvoživk: hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), planinski pupek (*Mesotriton alpestris*), navadni pupek (*Mesotriton vulgaris*), zelena rega (*Hyla arborea*), sekulja (*Rana temporaria*), rosnica (*Rana dalmatina*), navadna krastača (*Bufo bufo*), debeloglavka (*Pelophylax ridibundus*), pisana žaba (*Pelophylax lessonae*), zelena žaba (*Pelophylax kl. esculenta*) in navadni močerad (*Salamandra salamandra*). Gozd je pomembno funkcionalno povezan z ribnikom (mrestiščem) in predstavlja dvoživkam prezimovališče, poletno zatočišče, prehranjevališče ter selitveni koridor.

Gozd je tudi habitat zavarovanih vrst ptic: lesna sova (*Strix aluco*), veliki detel (*Dendrocopos major*), črna žolna (*Dryocopus martius*), pivka (*Picus canus*), zelena žolna (*Picus viridis*) in golob duplar (*Columba oenas*). Evidentiran je bil tudi kobilar (*Oriolus oriolus*).

V vodotokih na območju (Rovščica, Želodnik) so prisotne zavarovane in ogrožene vrste piškurjev, rib in rakov: donavski potočni piškur (*Eudontomyzon vladykovi*), kapelj (*Cottus gobio*), pohra (*Barbus meridionalis*), blistavec (*Leuciscus souffia*), potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*), činklja (*Misgurnus fossilis*) in navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*).

Vodotok Rovščica je med pomembnejšimi ekološkimi koridorji za vidro (*Lutra lutra*) na širšem območju. Čez gozd in travnike na obravnavanem območju potekajo tudi koridorji za ostalo biodiverziteteto: divjad, malesesalce itd.

Na območju so prisotni ogroženi mokriščni habitatni tipi kot so: Hrastova belogabrja (41.2), Visoka steblikovja prodišč sredogorskih rek in potokov (24.222), Blatna ali peščena tla z različnimi

vrstami sit (22.321), Blatna tla z žabjim ločjem (22.323), Nitrofilni gozdni robovi in vlažno obrečno visoko steblikovje (37.7), Združbe visokih šašev (53.21), Oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko in sorodne združbe (37.31), Srednjeevropski mezotrofni do evtrofni nižinski travniki (38.22).

V gozdu je prisotna kranjska sita (*Eleocharis carniolica*), ter druge ogrožene močvirske rastlinske vrste (vsaj 39 močvirskih vrst, 2 vodni in 2 barjanski).

Med zgoraj navedenimi vrstami so številne tudi evropsko pomembne vrste: 8 vrst dvoživk (sekulja, rosnica, zelena rega, hribski urh, veliki pupek, skupina treh vrst zelenih žab), veliki studenčar, rak koščak, kapelj, potočni piškur, kranjska sita in vidra.

V času 20 let od potrditve plana do danes so se v zvezi z vsebinami varstva narave na obravnavanem območju pojavila nova dejstva in znanja, ki kažejo na večjo pomembnost območja za naravo, kot je bilo strokovno ocenjeno v času potrditve plana, ki je sicer vsebovalo številne omilitvene ukrepe in izvedbo nadomestnih habitatov. Nova dejstva (novi podatki) obsegajo: najdbo velikih populacijskih gostot zavarovane evropsko pomembne vrste kranjska sita (*Eleocharis carniolica*) v gozdu na območju med ribnikom Želodnik in Češeniškimi gmajnami, ki je na območju Slovenije glede na poročilo po 17. členu Habitatne direktive iz let 2019 in 2025 v neugodnem ohranitvenem stanju z negativnim trendom. Nova znanja temeljijo na podatkih o uspešnosti nadomeščanja izgube mokrišč z nadomestnimi habitatami (nadomeščanje mokrišč v primeru podobnih planov se je izkazalo kot izjemno zahtevno in dolgoročno neuspešno) ter izvedeno raziskavo o selitvenih poteh dvoživk na bližnjih Prevojskih ribnikih (Matrika ZVO, 2014), ki kažejo velik pomen okoliškega gozda kot kopnega habitata zavarovanih vrst dvoživk (najmanj 600 m od mrestišča). V zadnjih dvajsetih letih se je povečalo znanje o pomenu ekoloških koridorjev in o pomenu in varstvu mokrišč, ter s tem povezana uvedba novih evropskih zakonodajnih zahtev (Uredba EU o obnovi). Prav tako se je povečalo znanje o pomenu ohranjanja nižinskih gozdov v povezavi z ohranjanjem biodiverzitete, pa tudi mikroklima, skladiščenja ogljika, blaženja podnebnih sprememb ter varovanja pred poplavami.

Nameravani poseg ima lahko vpliv na habitate zavarovanih in mednarodno varovanih vrst zaradi izgube površin (ca. 2,8 ha gozda z mokrišči) in degradacije gozdnega roba, spreminjanja hidrologije območja, okrnitev mreže mokrišč, prekinitve ekoloških koridorjev (dvoživke, vidra), vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter motenj zaradi osvetljevanja in hrupa (ptice, sesalci).

ZRSVN nadalje ugotavlja, da se lokacija nameravanega posega nahaja v območju naslednjih naravnih vrednot, zavarovanih s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št.111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23) ter sklepom št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018 in sklepom št. 35600-10/2021-5 z dne 21.1.2021:

- Rovščica, Ident. št. 4570, zvrst: hidrološka, ekosistemska, pomen: lokalni;
- Češeniške in Prevojske gmajne – barja, Ident. št. 4566, zvrst: ekosistemska, hidrološka, botanična, pomen: državni.

Rovščica ima pahljačasto razvejano povirje v več grapah v pobočjih gozdnatega Velikega vrha (642 m) nad naseljem Kolovec severovzhodno od Radomelj. Po treh glavnih izvirnih krakih se v dolini pod Kolovcem združi v enoten potok. Skozi vas Rova priteče kot hudournik, ki se južneje umiri. Skozi Češeniške in Prevojske gmajne teče v popolnoma naravnem toku in ima izrazito rečno dinamiko. V spodnjem toku med naseljema Turnše in Želodnik je bila v preteklosti zaradi poplavne varnosti urejana in ima le še deloma naraven značaj.

V vodotoku je habitat zavarovanih vrst rib in rakov (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah): kapelj (*Cottus gobio*), pohra (*Barbus meridionalis*), in koščak (*Austroptamobius torrentium*). Prisotne so tudi naslednje zavarovane vrste: veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), hribski urh (*Bombina variegata*) in druge zavarovane vrste dvoživk.

ZRSVN ocenjuje, da bi posegi na vodotoku Rovščica (premostitve in regulacije) lahko imeli vpliv na hidrološke in ekosistemske lastnosti naravne vrednote, saj bi prišlo do bistvenih sprememb v brežinah vodotoka, ki vplivajo na strukturo, pretok in naravno dinamiko vodotoka. Prav tako imajo lahko vpliv na ekosistemske lastnosti iz vidika ohranjanja mikrohabitatov in ekološke povezljivosti. Posege na vodotoku je treba obravnavati tudi iz kumulativnega vpliva vseh dosedanjih posegov.

Nameravani poseg se nahaja na južnem robu naravne vrednote Češeniške in Prevojske gmajne – barja. Opis naravovarstvenih vsebin je enak kot za zavarovano in varovano območje, prav tako so enaki vplivi na ekosistemske in botanične lastnosti naravne vrednote.

Nameravani poseg se nahaja tudi v območju vpliva na naravno vrednoto Želodnik-ribnik, 5258, ekosistemska zvrst, lokalni pomen, saj se nahaja v ca. 370 m širokem pasu med dvema naravnima vrednotama, ki sta med seboj funkcionalno povezani (mrestišče in okoliški gozd).

ZRSVN predlaga, da se nameravani poseg presoja tudi iz vidika kumulativnih vplivov izgube mokrišč in nižinskega gozda Češeniških in Prevojskih gmajn z Želodnikom, ter da se zaradi novih dejstev in znanj o pomembnosti mokrišč, ekoloških koridorjev in nižinskih gozdov obravnava tudi variantne rešitve poteka in izvedbe trase.

ZRSVN ocenjuje, da bo izvedba nameravanega posega verjetno pomembno vplivala na ugodno stanje naravnih vrednot ter zavarovanih in mednarodno varovanih vrst, zaradi katerih je bilo določeno ekološko pomembno območje, zato meni, da je presojo vplivov na okolje treba izvesti.

Ministrstvo je bilo dne 22. 4. 2026 obveščeno s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za gozdarstvo in lovstvo, Sektorja za gozdarstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, da bo vlogo skladno s 65. členom ZUP in 21. členom Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16, 78/23 – ZUNPEOVE in 85/25) odstopilo v reševanje Zavodu za gozdove Slovenije kot pristojnemu organu za ovrednotenje poročila o vplivih na okolje za graditev objektov in posege v gozd.

Ministrstvo je dne 23. 4. 2026 prejelo mnenje št. 35019-10/2026-3 z dne 23. 4. 2026 od Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje (v nadaljevanju DRSV). DRSV po pregledu vloge nosilca nameravanega posega podaja mnenje, da je za nameravani poseg iz vidika upravljanja z vodami treba izvesti presojo vplivov na okolje.

DRSV ugotavlja, da območje glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860 poseže na širše vodovarstveno območje z blažjim vodovarstvenim režimom (VVO III), ki je določeno in varovano z Uredbo o vodovarstvenih območjih za javno oskrbo s pitno vodo v občinah Domžale, Mengeš in Trzin, na vodna in priobalna zemljišča voda 1. reda (Kamniška Bistrica) ter na vodna in priobalna zemljišča voda 2. reda (Želodnik, Rovščica, Rudniški potok, Radomeljska mlinščica, Homška mlinščica in nekaj manjših neimenovanih vodotokov), na poplavna območja vseh razredov poplavne nevarnosti (Pp, Pm, Ps in Pv) ter v neposredno bližino podeljenih vodnih pravic, tako podzemnih, kot površinskih voda. Območje gradnje ne poseže na erozijsko ogrožena območja in plazljiva območja.

Predmet vloge za začetek predhodnega postopka je izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) – (Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860, ki predstavlja 2. in 3. fazo gradnje celotnega odseka. V tej fazi strokovne podlage za presojo vplivov s področja upravljanja z vodami še niso izdelane. Predvidena gradnja (21111-Avtoceste, hitre ceste in glavne ceste) je na podlagi Uredbe o vodovarstvenih območjih za javno oskrbo s pitno vodo v občinah Domžale, Mengeš in Trzin, na širšem vodovarstvenem območju VVO III izjemoma dovoljena, kadar gre za poseg v skladu z državnim prostorskim načrtom ali občinskim prostorskim aktom, sprejetim v skladu s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, ter predpisi, ki urejajo umeščanje prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, in za katerega je izvedena celovita presoja vplivov na okolje ter pridobljeno okoljevarstveno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. V primeru, če za poseg ni treba pridobiti okoljevarstvenega soglasja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja in graditev objektov, mora investitor pred začetkom izvajanja posega pridobiti vodno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo voda. Sprejemljivost vplivov posega na vodni režim in stanje vodnega telesa se v fazi študije variant preverja na podlagi strokovne ocene. Sprejemljivost vplivov na vodni režim in stanje vodnega telesa ter vplive zaščitnih ukrepov na zmanjšanje tveganja za onesnaženje se na podlagi izsledkov analize tveganja za onesnaženje preverja v postopku izdaje mnenja k državnemu prostorskemu načrtu oziroma občinskemu prostorskemu aktu. Vplive oz. omejitve skladno z Uredbo o vodovarstvenih območjih za javno oskrbo s pitno vodo v občinah Domžale, Mengeš in Trzin je možno pričakovati tudi za izvajanje del oz. posege, ki so potrebni v okviru načrtovane gradnje.

Na podlagi Uredbe o pogojih in omejitvah za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 34/25; v nadaljevanju Poplavna uredba) in Priloge 1 Poplavne uredbe, je predvidena gradnja v razredih srednje in velike poplavne nevarnosti (oznaka »2«), dovoljena, če se v predhodnem postopku ugotovi, da presoja vplivov na okolje ni potrebna, ali ugotovitve presoje vplivov na okolje, izvedene v skladu s predpisi, ki urejajo presojo vplivov na okolje, niso ocenjeni kot uničujoči ali bistveni in je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedbo ukrepov zagotoviti, da je njihov vpliv sprejemljiv, ali je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedbo ukrepov in v skladu z zahtevami vodnega soglasja ali mnenja zagotoviti, da vpliv na poplavno ogroženost ni bistven.

Glede na navedeno DRSV meni, da bi nameravani poseg lahko imel pomembne vplive na vode oz. okolje, zato ugotavlja, da je iz vidika upravljanje z vodami treba izvesti presojo vplivov na okolje, pri čemer je skladno z veljavno zakonodajo treba zagotoviti tudi vse potrebne strokovne podlage.

Ministrstvo je dne 24. 4. 2026 prejelo mnenje št. 3407-924/2026-3 z dne 24. 4. 2026 od Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju ZGS). ZGS se v mnenju sklicuje na 10. člen Zakona o gozdovih, ki določa, da se funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega načrta območja, kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega in lokalnega pomena. Iz priložene dokumentacije izhaja, da nameravani poseg obsega del glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice od območja Želodnika oziroma AC priključka Krtina do navezave na že zgrajeno obvoznico Mengeš v km 5,860. Trasa poteka po območju Češeniških gmajn, Mengeškega in Homškega polja, pretežno po izravnanim svetu kjer prevladujejo kmetijske površine, lokalno pa tudi gozdni sestoji, vodotoki, prometna infrastruktura in posamezna strnjena naselja, zlasti Turnišče, Škrjančevo, Preserje, Mengeš.

Na območju Želodnika cesta vstopi v strnjene gozdne sestoje, ki se prepletajo z jasami. Nameravani poseg najprej prečka potok Želodnik, ki ima ohranjeno naravno strugo in bogato obvodno zarast. Vidne kakovosti okolja bodo prizadete na delu, kjer trasa poteka po gozdnem robu večje obstoječe jase. Na vstopnem delu jase je predviden tudi priključek na industrijsko cono Domžale. Zaradi poteka trase po samem gozdnem robu bo ta vzorec degradiran, prizadeta bo kakovost tega prostora. V nadaljevanju nameravani poseg nekaj časa poteka znotraj gozda. Na izstopu iz njega poteka prek njiv, travnikov, sadovnjakov, živic in ostankov gozdne zarasti.

Iz Gozdnogospodarskega načrta za gozdnogospodarsko območje (GGN GGO) Ljubljana (2021-2030) in Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote (GGN GGE) Domžale (2017-2026) izhaja, da območje nameravanega posega deloma posega na gozdna zemljišča na območju v k.o. 1937 Homec, 1936 Radomlje in 1943 Dob (k.o. 1943 Dob s parc. št. 1228/4, 1255/2, 1257/1, 1257/3, 1271/4, 1271/8, 1271/11, 1321/1, 1321/2, 1371/2, 520/5, 525/2, 525/5, 527/4, 527/5, 529/7, 529/8, 529, 14, 529/15, 529/16, 542/11, 542/12, 542,52, 649/2, 652/2, 652/3, 653/3, 654/5, 666/8, 958/8, 961/10, idr.; k.o. 1936 Radomlje s parc. št. 270/1, idr.; k.o. 1937 Homec s parc. št. 880/11, idr.). Zaradi izvedbe načrtovanih del bo potrebna krčitev gozda, ki je, ob upoštevanju območja nameravanega posega, ocenjena na ca. 5,3 ha. Gozdovi na obravnavanem območju se nahajajo v gozdnih odsekih 12I02, 12H01, 12H03, 12H04, 12H05, 12H06, 12H07, 12H10, 12E01B, 12F04A, kjer so na prvi stopnji poudarjene naslednje funkcije gozda: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, klimatska funkcija, higiensko zdravstvena, funkcija varovanja kulturne dediščine, estetska. Na drugi stopnji so poudarjene še hidrološka funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin. Pomen funkcij je natančneje opredeljen v 22. členu Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20). Območje nameravanega posega na posameznih delih meji na območja gozdov, ki so bili zaradi izjemno poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti razglašeni za varovalne gozdove z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list, RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20). Gre za varovalne gozdove z evid. št. 04297, 04298 in 04300. Po podatkih GGN GGE Domžale (2017-2026) so na širšem območju obravnave, med drugim prisotne naslednje

lovne prostoživeče živalske vrste: srna (*Capreolus capreolus*), poljski zajec (*Lepus europaeus*), lisica (*Vulpes vulpes*), jazbec (*Males, males*), idr.. Predlagana trasa glavne ceste bo pomembno vplivala na živalski svet. Z njeno umestitvijo bo namreč prišlo do razmejitve življenjskega prostora živali, saj bo del gozdov in kmetijskih površin (na cca. 200 ha površin), ostal ujet med območjem strnjenege naselja Količevo na zahodu, Doba in Želodnika na jugu, Turnš na severu in traso zadevne prometnice na vzhodu. Le ta bo ločevala zadevno območje od večjega strnjenege območja zalednih gozdov Čemšeniško Prevojskih gmajn, zaradi česar se jim bo močno omejil njihov življenjski prostor. Na novi cesti zato lahko prihaja do povozov srnjadi in manjših sesalcev. Na podlagi navedenega ZGS podaja mnenje, da je mogoče pričakovati bistven vpliv izvedbe nameravanega posega na okolje z vidika gozdarstva in lovstva. Izvedba bi lahko imela pomemben vpliv na funkcijo ohranjanje biotske raznovrstnosti, saj se z gradnjo posega oziroma krči gozdne otoke v kmetijski krajini oziroma gozdne pasove ob vodotokih s poudarjeno funkcijo. Na delu trase, ki prečka vodotoke, je zaradi krčenja gozdov oziroma odstranjevanja naravne zarasti ob vodotokih, pričakovati pomemben vpliv na hidrološko funkcijo. Pomemben vpliv se lahko pričakuje tudi na lesnoproizvodno funkcijo gozda, saj bo z nameravano cesto prekinjen dostop do okoliških gozdov po gozdnih vlakah. Prav tako bo izvedba prometnice bistveno vplivala na prisotno divjad zaradi ožanja življenjskega prostora, spreminjanja naravnega življenjskega ritma divjadi z vnašanjem nemira in povečanja možnost smrtnosti s povozi na novi prometnici. ZGS podaja mnenje, da je za nameravani poseg potrebno izdelati presojo vplivov na okolje.

Ministrstvo je dne 28. 4. 2026 prejelo mnenje št. 35101-0324/2026-2 z dne 26. 4. 2026 od Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Službe za kulturno dediščino, Območne enote Kranja (v nadaljevanju ZVKDS). ZVKDS po pregledu dokumentacije ugotavlja da načrtovana gradnja predstavlja poseg v naslednje enote kulturne dediščine:

EID	ime	tip	opombe
1-10727	Želodnik - Spomenik zasedi prve radomejske čete	memorialna dediščina	tik ob zahodnem robu posegov
1-08770	Češenik - Park gradu Češenik	vplivno območje vrtnoarhitekturne dediščine	
1-10656	Turnše - Razvaline gradu Črnelo	arheološka dediščina	
1-10724	Turnše - Dvorec Črnelo	vplivno območje stavbne dediščine	poseg poteka tik severnem robu EID
1-30525	Škrjančevo - Arheološko najdišče	arheološka dediščina	
1-10650	Škrjančevo - Znamenje pri hiši Škrjančevo 9	sakralna stavbna dediščina	po letu 2023 odstranjen brez soglasja ZVKDS
	Kozolca A in B		prestavitev
1-10620	Količevo - Arheološko območje v strugi Kamniške Bistrice	arheološka dediščina	
1-01839	Homec - Cerkev Marijinega rojstva	Vplivno območje sakralne dediščine	poseg poteka tik ob južnem robu EID
	Kozolec C		prestavitev
1-30598	Mengeš - Arheološko območje Kamnica		poseg poteka tik ob južnem robu EID

ZVKDS v nadaljevanju mnenja navaja, da je traso glavne ceste Želodnik–Mengeš–Vodice že obravnaval v zadevah št. I-0648/2008, I-0439/2009 in I-0686/2010, in sicer za različne odseke in

posege. Za odsek Želodnik–Mengeš, obvoznica Mengeš, je ZVKDS izdal več kulturnovarstvenih soglasij, in sicer kulturnovarstveno soglasje št. I-0439/2009-3 z dne 1. 7. 2009, kulturnovarstveno soglasje št. I-0439/2009-7 z dne 21. 9. 2009 ter kulturnovarstveno soglasje št. I-686/2010-9 z dne 15. 12. 2010. Slednje se je nanašalo na poseg v varstveno območje zavarovanih kozolcev pri naselju Škrjančevo, med drugim na odstranitev oziroma razstavitev obstoječih kozolcev in njihovo prestavitev na novo lokacijo.

ZVKDS pojasnjuje, da se je v navedenem obdobju z investitorjem in projektanti za obravnavani odsek dogovarjal tudi glede protihrupne zaščite, prestavitve kozolcev v naselju Škrjančevo ter ukrepov glede zaščite in prestavitve znamenja v naselju Škrjančevo. Za celoten odsek glavne ceste so bile izvedene tudi predhodne arheološke raziskave za oceno arheološkega potenciala. Pripravljena so bila strokovna poročila, in sicer HC Vodice–Želodnik, Poročilo o rezultatih ekstenzivnega arheološkega pregleda, SAAS, Ljubljana, junij 2007, ter HC Vodice–Želodnik, Poročilo o rezultatih arheološkega pregleda na potencialnem najdišču Škrjančevo, SAAS, Ljubljana, maj 2008. Na podlagi teh poročil so bila na trasi zarisana nova arheološka najdišča in opredeljene nadaljnje arheološke raziskave na območjih, kjer je bil dokumentiran arheološki potencial. ZVKDS dodatno navaja, da je bilo na območju tovarne Lek v preteklih letih zaradi obsežnejših posegov, povezanih z ureditvijo parkirišč in dostopnih poti, izvedenih več arheoloških raziskav, ki so pokazale obstoj večfazne poselitve prostora, s poudarkom na prazgodovinski poselitvi.

ZVKDS nadalje navaja, da je bil že pozvan k pripravi mnenja o sprejemljivosti posega v postopku presoje vplivov na okolje, pri čemer je izdal dva dopisa, in sicer za odsek Mengeš–Žeje in odsek Žeje–Vodice, ne pa tudi za odsek Želodnik–Mengeš. Ne glede na to ZVKDS glede na vsebino navedenih dopisov meni, da je tudi poseg na odseku Želodnik–Mengeš sprejemljiv, saj je bil ZVKDS tudi za oba druga odseka mnenja, da je poseg sprejemljiv ob upoštevanju zahteve, da se v omilitvene ukrepe pred gradnjo vnese določilo, da je pred izvedbo predhodnih raziskav po metodologiji SAAS na predvidenih površinah pregledov treba pridobiti soglasje Ministrstva za kulturo v skladu z 31. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine.

Na podlagi pregleda projektne dokumentacije in arhiva ZVKDS je ZVKDS odločil, da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje. Kot razlog navaja, da je bila za izvedbo projekta sprejeta Uredba o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Želodnik–Mengeš z obvoznico Mengeš, Uradni list RS, št. 48/04, ki je v celoti vključila takrat izdane kulturnovarstvene pogoje.

ZVKDS je pregledal tudi navedbe nosilca nameravanega posega glede vplivov nameravanega posega na kulturno dediščino med gradnjo in v času obratovanja. V zvezi z vplivi med gradnjo podaja več popravkov oziroma pripomb. Glede prestavitve kozolcev pojasnjuje, da so bile lokacije prestavitve določene že na sestankih v letih 2009 in 2010, vendar meni, da naj se kozolci prestavijo le v primeru, da bodo v uporabi oziroma če se izkaže, da so potrebni za opravljanje gospodarskih dejavnosti, za katere so namenjeni. Zlasti za kozolec pri tovarni Lek ZVKDS ugotavlja, da je v slabem stanju in trenutno ne služi svojemu namenu, zato je v primeru, če bi bil tudi po prestavitvi brez funkcije, treba razmisliti o smotnosti njegove prestavitve. Za prestavitev je treba kontaktirati lastnike, pogoje prestavitve pa bo ZVKDS določil v kulturnovarstvenih pogojih. V zvezi z znamenjem v Škrjančevem ZVKDS navaja, da ga ni mogoče prestaviti, ker je bilo po letu 2023 nenadzorovano odstranjeno. Če je znamenje zgolj shranjeno in se ga locira, ga je treba umestiti na lokacijo skladno z dogovorom oziroma po navodilih pristojnega odgovornega konservatorja.

ZVKDS nadalje navaja, da je treba pred začetkom del na območju enote Škrjančevo – Arheološko najdišče izvesti arheološka izkopavanja. Obseg in metodologija arheoloških izkopavanj bosta določena v kulturnovarstvenih pogojih. Za arheološke raziskave je treba pridobiti tudi kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1. V času gradnje se izvaja konservatorski nadzor, tako nad arheološkimi raziskavami kot nad posegi v dediščino, ki ga izvaja ZVKDS, OE Kranj, v okviru državne javne službe. Za celotno traso velja splošni varstveni režim za varstvo nepremične arheološke kulturne dediščine.

ZVKDS zaključuje, da se nepremična kulturna dediščina skladno s četrto točko 29. člena ZVKD-1 varuje v skladu z določbami prostorskega akta in hkrati skladno z določili 26. člena predmetne Uredbe. Investitor mora za izvedbo projekta pridobiti kulturnovarstvene pogoje, v katerih bo

ZVKDS, OE Kranj, konkretiziral in opredelil potrebne pogoje in ukrepe za varstvo nepremične kulturne dediščine, nato pa mora pridobiti še kulturnovarstveno mnenje.

Ministrstvo je nosilca nameravanega posega z dopisom št. 35431-41/2026-2570-16 z dne 6. 5. 2026 (v nadaljevanju poziv) pozvalo k predložitvi dokazov oziroma k dodatnim razjasnitvam in pojasnilom v zvezi z opisom nameravanega posega, emisijami onesnaževal v zrak v času gradnje in obratovanja, emisijami toplogrednih plinov, emisijami snovi v vode oziroma vplivi na vode v času gradnje in obratovanja, odlaganjem oziroma izpusti snovi v tla, ravnanjem z odpadki v času gradnje in obratovanja, emisijami hrupa v času gradnje in obratovanja, sevanjem svetlobe v okolico, vidno izpostavljenostjo, vibracijami, spremembo rabe tal, spremembo vegetacije, fizično spremembo oziroma preoblikovanjem površine, rabo vode ter tveganjem povzročitve večjih nesreč in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so lahko posledica podnebnih sprememb. Ministrstvo je nosilca nameravanega posega hkrati pozvalo, naj se opredeli do prejetih mnenj mnenjedajalcev.

Nosilec nameravanega posega je na poziv ministrstva odgovoril dne 29. 5. 2026 z dokumentom z naslovom: "Zadeva: Odgovor na poziv k predložitvi dokazov za predhodni postopek za poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) –(Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860", št. 8.2.3/2026-UP-68 z dne 29. 5. 2026.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve, vsebinskih ugotovitev iz poziva k predložitvi dokazov št. 35431-41/2026-2570-16 z dne 6. 5. 2026 (v nadaljevanju poziv), prejetih mnenj in odgovora nosilca nameravanega posega je ministrstvo ugotovilo, da za nameravani poseg ni mogoče izključiti verjetno pomembnih vplivov na okolje. Zato je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo je pri odločitvi upoštevalo merila iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, in sicer značilnosti nameravanega posega, lokacijo nameravanega posega in značilnosti možnih vplivov. Pri tem je upoštevalo obseg in naravo gradnje nove glavne cestne povezave, dolžino odseka 5,636 km, večje število premostitev, regulacij vodotokov, deviacij cest, zadrževalnih bazenov, rušitev oziroma prestavitve objektov, pokriti vkop in križanja z obstoječo infrastrukturo, pa tudi dejstvo, da nameravani poseg poteka v bližini naselij, vodotokov, vodovarstvenih in poplavnih območij, naravovarstveno pomembnih območij, gozdnih površin, habitatov zavarovanih vrst in območij kulturne dediščine.

Nosilec nameravanega posega je bil s pozivom pozvan, naj se opredeli do prejetih mnenj in do ugotovitev ministrstva po posameznih okoljskih segmentih. Nosilec nameravanega posega je na poziv ministrstva odgovoril dne 29. 5. 2026 z dokumentom z naslovom: "Zadeva: Odgovor na poziv k predložitvi dokazov za predhodni postopek za poseg: Izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Želodnik (AC Krtina) –(Lek) Mengeš od km 0,244 do km 5,860", št. 8.2.3/2026-UP-68 z dne 29. 5. 2026. Nosilec nameravanega posega je v dopisu pojasnil, da trenutno ne more predložiti dodatnih dokazil oziroma dokumentacije, zahtevane s prejetim pozivom, saj bo njihova priprava in predložitev mogoča šele po izdelavi ustrezne projektne in ostale relevantne dokumentacije. Ministrstvo je obenem seznanil, da je v pripravi razpis za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja (DGD) in projektne dokumentacije za izvedbo gradnje (PZI). V okviru izdelave omenjene projektne dokumentacije bodo pridobljeni tudi projektni pogoji ter izvedeni postopki pridobivanja soglasij in mnenj pristojnih mnenjedajalcev oziroma določenih državnih organov. Glede na navedeno je nosilec nameravanega posega predlagal, da ministrstvo na podlagi 140. člena ZUP nadaljuje postopek, ter ga zaključi oziroma o njem odloči na podlagi razpoložljive dokumentacije in v okviru svojih pristojnosti. Ministrstvo glede na navedeno ugotavlja, da ugotovljene pomanjkljivosti predložene dokumentacije niso bile odpravljene na način, ki bi omogočal izključitev verjetno pomembnih vplivov.

Emisije onesnaževal v zrak v času gradnje in obratovanja

Ministrstvo je v pozivu povzelo navedbe nosilca nameravanega posega, da bo gradnja neposredno vplivala na kakovost zraka na gradbišču, na območjih ob gradbišču ter ob gradbiščnih in transportnih poteh, da se bo zaradi zemeljskih in gradbenih del povečalo prašenje z območja neutrjenih gradbiščnih poti in dovoznih cest ter da se bodo zaradi uporabe gradbene mehanizacije in transportnih sredstev v manjši meri povečale tudi emisije drugih onesnaževal. Nosilec nameravanega posega je vplive ocenil kot začasne, kratkotrajne in nebitvene ob upoštevanju ukrepov, hkrati pa je sam navedel, da bodo zaradi bližine nameravanega posega med gradnjo izpostavljena naseljena območja Turnše, Škrjančevo, Preserje in Mengeš.

Kot izhaja iz poziva, je ministrstvo ugotovilo, da s takimi navedbami ni v zadostni meri izkazano, da v času gradnje ne bo verjetno pomembnih vplivov na kakovost zraka. Zgolj splošno sklicevanje na izvajanje ukrepov iz Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11, 197/21 in 44/22 – ZVO-2) ter navedba, da se bodo merilne točke določile naknadno, brez strokovne podkrepitve, ne zadoščata za izključitev verjetno pomembnih vplivov. Glede na potek trase, razviden iz pregledne situacije, je ministrstvo ocenilo, da bi v času gradnje lahko prišlo do pomembnih vplivov na najbližje stanovanjske objekte, zlasti zaradi emisij prašnih delcev, s tem pa tudi do vpliva na zdravje ljudi.

Ministrstvo nadalje ugotavlja, da so tudi navedbe nosilca nameravanega posega glede emisij onesnaževal v zrak v času obratovanja presplošne. Nosilec nameravanega posega je navedel, da bo v času obratovanja prišlo do spremembe emisij onesnaževal v zrak, pretežno zaradi splošnega povečanja prometa, ter da koncentracije najpomembnejših onesnaževal iz prometa ne bodo prekoračile predpisanih mejnih imisijskih vrednosti. Vendar iz vloge ni bilo razvidno, na podlagi katerih podatkov, izračunov oziroma strokovnih podlag je bila taka ocena podana. Iz vloge prav tako ni bilo razvidno, kateri polutanti so bili obravnavani, kakšni prometni tokovi in predpostavke so bili upoštevani ter na katera izpostavljena območja oziroma receptorje se ocena nanaša. Sklicevanje na splošne trende zmanjševanja emisij iz prometa in drugih virov ne predstavlja zadostne podlage za izključitev verjetno pomembnih vplivov nameravanega posega v času obratovanja, še posebej ker gre za novo oziroma dopolnjeno cestno povezavo, ki bo generirala oziroma prerazporedila cestni promet v prostoru.

Navedene ugotovitve ministrstva potrjuje tudi mnenje Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Ministrstvo za zdravje) št. 354-27/2026-2711-4 z dne 15. 4. 2026 oziroma strokovno mnenje NLZOH, ki je opozoril, da brez ustreznih strokovnih podlag s področja zraka ni mogoče oceniti vplivov nameravanega posega na kakovost zraka v času obratovanja. Ker predložena dokumentacija ne vsebuje konkretnih izračunov, obravnavanih onesnaževal, prometnih predpostavk in receptorjev, mora biti ta segment predmet presoje vplivov na okolje.

Emisije toplogrednih plinov v času obratovanja

Ministrstvo je posebej obravnavalo tudi emisije toplogrednih plinov. Nosilec nameravanega posega je v vlogi navedel, da v času obratovanja emisij toplogrednih plinov ne bo oziroma da vpliv z vidika emisij toplogrednih plinov ne bo pomemben. Ministrstvo tej navedbi ni moglo slediti, saj že iz narave nameravanega posega izhaja, da bo obratovanje ceste povezano s prometom, promet pa je vir emisij toplogrednih plinov.

Ministrstvo je zato ugotovilo, da iz vloge ne izhaja ustrezna opredelitev do emisij toplogrednih plinov, ki bodo nastajale zaradi prometa na obravnavanih cestni povezavi. Ker ni predložena ocena emisij toplogrednih plinov niti pojasnilo, kako bo nameravani poseg vplival na emisije toplogrednih plinov zaradi prometa, ni mogoče zanesljivo zaključiti, da vplivi ne bodo verjetno pomembni. Ta segment se vsebinsko navezuje tudi na mnenje Ministrstva za zdravje oziroma NLZOH glede pomanjkanja strokovnih podlag za emisije v okolje in na ugotovitve DRSV glede podnebno pogojenih tveganj, ki jih je treba obravnavati celovito, saj mora presoja vplivov na okolje upoštevati tudi vplive nameravanega posega na podnebje in prilagajanje posega podnebnim spremembam.

Emisije snovi v vode oziroma vplivi na vode v času gradnje

Ministrstvo v zvezi z emisijami snovi v vode ugotavlja, da nosilec nameravanega posega ni v zadostni meri izkazal, da v času gradnje ne bo verjetno pomembnih vplivov na površinske in podzemne vode. V vlogi je bilo navedeno, da nameravani poseg deloma poteka v vplivnem varstvenem pasu z blagim režimom varovanja (razglašenim z Odlokom o varstvenih pasovih vodnih virov Domžale I., II., III., IV. in DG I. in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni vestnik občine Domžale, št. 5/98 in 11/99)), da se bodo izvedli ukrepi za kontrolirano odvodnjo cestnega telesa, da bo treba upoštevati usmeritve iz hidrološko-hidravlične študije, strokovne podlage, pripravljene skladno s splošnimi smernicami DRSV, ter načrt vodnogospodarskih ureditev, poleg tega pa naj bi se za potrebe zagotavljanja zaščitnih ukrepov za podzemno vodo izdelala analiza tveganja za podzemne vode.

Ministrstvo je prav tako ugotovilo, da se navedbe vloge v pretežnem delu nanašajo na predvideno odvodnjo cestnega telesa in splošne vodnogospodarske rešitve, ne pa konkretno na vplive in ukrepe v času gradnje. Iz vloge je izhajalo tudi, da bosta analiza tveganja za podzemne vode in ocena vpliva na podzemno vodo šele izdelani, zato vpliv v tem delu še ni bil ustrezno izkazan. Prav tako naj bi se spremljanje stanja podzemne vode ter seznam parametrov meritev in analize metode določili šele v kasnejši fazi priprave projektne dokumentacije, kar ne predstavlja zadostne podlage za izključitev verjetno pomembnih vplivov v predhodnem postopku.

Ministrstvo je nadalje ugotovilo, da iz vloge ni razvidno, kakšni vplivi na vode se pričakujejo v času gradnje na območju vodovarstvenega pasu ter na območjih prečkanja oziroma urejanja vodotokov. Prav tako niso dovolj konkretno opredeljeni ukrepi za preprečevanje onesnaženja površinskih in podzemnih voda v času gradnje, ukrepi v primeru nezgodnega onesnaženja in izkaz, da poseg ne bo povzročil verjetno pomembnih vplivov na vodni režim, stanje voda in poplavno varnost.

Te ugotovitve so neposredno podprte z mnenjem DRSV, ki je ugotovila, da nameravani poseg poseže na širše vodovarstveno območje z blažjim vodovarstvenim režimom (VVO III), na vodna in priobalna zemljišča voda 1. reda (Kamniška Bistrica), na vodna in priobalna zemljišča voda 2. reda (Želodnik, Rovščica, Rudniški potok, Radomeljska mlinščica, Homška mlinščica in manjši neimenovani vodotoki), na poplavna območja vseh razredov poplavne nevarnosti ter v neposredno bližino podeljenih vodnih pravic. DRSV je navedla, da v tej fazi strokovne podlage za presojo vplivov s področja upravljanja z vodami še niso izdelane, in podala mnenje, da je z vidika upravljanja z vodami treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Emisije snovi v vode oziroma vplivi na vode v času obratovanja

V zvezi z vplivi na vode v času obratovanja ministrstvo ugotavlja, da niso zadostno obravnavani. Nosilec nameravanega posega je navedel, da bo treba zagotoviti ustrezno odvodnjavanje vod s cestne površine, zadrževanje in čiščenje padavinskih odpadnih voda, ureditev lovilnih objektov, redno vzdrževanje zadrževalnikov in čistilnih naprav ter organizirati ukrepe za primer razlitja nevarnih snovi. Hkrati se je skliceval na predpise, ki urejajo monitoring površinskih voda, in na izvajanje spremljanja kakovosti pitne vode na zajetjih oziroma mestih uporabe v vodooskrbnem sistemu.

Ministrstvo je ugotovilo, da so te navedbe pretežno splošne in se nanašajo predvsem na obveznost upoštevanja veljavne zakonodaje ter na bodoče obratovanje in vzdrževanje sistema odvodnje. Vloga ne vsebuje zadostne konkretizacije za nameravani poseg, saj ni dovolj jasno razvidno, kakšna je predvidena ureditev odvajanja in čiščenja padavinskih odpadnih voda po posameznih odsekih, ali so predvideni lovilniki olj, zadrževalniki in drugi objekti ustrezno dimenzionirani glede na pričakovane obremenitve ter na podlagi katerih strokovnih podlag je bilo ocenjeno, da odvajanje v navedene vodotoke ne bo povzročilo verjetno pomembnih vplivov na stanje voda.

Ministrstvo ob tem posebej poudarja, da sklicevanje na izvajanje monitoringa in na obveznost rednega vzdrževanja ne predstavlja zadostne podlage za zaključek, da bodo vplivi v času obratovanja nebitni. Cesta zaradi tekočega obratovanja in vzdrževanja, vključno z zimskim vzdrževanjem, ter zaradi nevarnosti razlitja nevarnih snovi ob prometnih nesrečah vedno predstavlja tveganje za vodne vire, to tveganje pa je večje, če cesta poteka po območjih vodnih virov, zajetih za pitno vodo.

Ministrstvo je pri tem upoštevalo, da tveganje predstavljata taljenje snega in površinsko sprana padavinska voda s cestišča, v kateri se lahko pojavljajo suspendirane trde snovi, specifična organska onesnaževala, alifatski ogljikovodiki, policiklični aromatski ogljikovodiki, težke kovine in kloridi. Padavinska voda in taljeni sneg lahko vsebujeta tudi pogonska sredstva, maziva, olja, organske dodatke za naftne proizvode, voske, katrane, silikone, sestavine izpušnih plinov, delce pnevmatik in zavornih diskov, dotrajane komponente vozil, delce obrabljenih cestnih površin in gradbenih materialov, sredstva za zimsko vzdrževanje cest ter nevarne spojine zaradi neustreznega transporta razsutih in tekočih materialov. Če zaščitni in tehnični ukrepi za odvodnjo s cestišča in spremljajočih površin niso primerni ali zatajijo, lahko onesnaženje migrira ob rob cestišča, v tla in nato z infiltrirano odpadno vodo proti vodonosniku.

Mnenje DRSV te ugotovitve potrjuje in dopolnjuje, saj izpostavlja potek nameravanega posega po vodovarstvenem območju, preko oziroma v bližini vodnih in priobalnih zemljišč ter poplavnih območij, ob tem pa opozarja na potrebo po strokovnih podlagah s področja upravljanja z vodami in na preverjanje sprejemljivosti vplivov na vodni režim in stanje vodnih teles. Zaradi navedenega ministrstvo ugotavlja, da je treba vplive na površinske in podzemne vode v času obratovanja presoditi v postopku presoje vplivov na okolje.

Ribe, vodni organizmi in ribiški revirji

Ministrstvo je pri presoji vplivov na vode upoštevalo tudi, da nameravani poseg vključuje premostitve in regulacije vodotokov, ki lahko vplivajo na hidromorfološke značilnosti vodotokov in s tem na vodne organizme. Ta vidik je posebej izpostavil ZZRS. Iz njegovega mnenja izhaja, da se z gradnjo glavne ceste posega v šest vodotokov s statusom ribiškega revirja, in sicer v Homško mlinščico, Kamniško Bistrico 4, Radomeljsko mlinščico, Hujski-Radom potok, Rovščico s pritoki 1 ter Erjavce-Rape 1, pri čemer imajo Hujski-Radom potok, Rovščica s pritoki 1 in Erjavce-Rape 1 status varstvenega revirja. ZZRS je opozoril, da načrtovana ureditev vključuje tudi šest regulacij vodotokov, ki imajo lahko pomembne negativne vplive na vodne organizme. Takšni posegi spreminjajo hidromorfološke značilnosti vodotokov, kar lahko vodi v degradacijo ali izgubo habitatov in posledično negativno vpliva na ribje populacije. Poleg tega so predvideni posegi tudi v varstvene revirje, ki imajo poseben pravni status, pri čemer je v varstvenih revirjih prepovedano posegati v prostor oziroma vznemirjati ribe na drstiščih, med drstenjem in v varstvenih revirjih. ZZRS je zato ocenil, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Navedeno mnenje neposredno podpira ugotovitve ministrstva, da predložena dokumentacija ne omogoča zanesljive izključitve vplivov na vodotoke, vodni režim in stanje voda, posebej na območjih prečkanja in urejanja vodotokov. Ker so vplivi na vode in vodne organizme medsebojno povezani, jih je treba celovito obravnavati v presoji vplivov na okolje.

Odlaganje oziroma izpusti snovi v tla

Ministrstvo v zvezi v vplivom nameravanega posega na tla ugotavlja, da je segment odlaganja oziroma izpustov snovi v tla v vlogi obravnavan pomanjkljivo. Navedbe se pretežno nanašajo na možnost izrednih razlitij, ravnanje z odpadki in varstvo podzemne vode, ne vsebujejo pa podatkov o tleh, ki jih bo nameravani poseg tangiral, zato na njihovi podlagi ni mogoče ustrezno presoditi vpliva posega na tla.

V vlogi nosilec nameravanega posega ni podal opisa kakovosti in značilnosti tal na območju nameravanega posega, kot so osnovne pedološke značilnosti, rodovitnost oziroma debelina rodovitnega horizonta, kmetijska boniteta oziroma vrednost tal ter občutljivost tal za onesnaženje in zbitost. Prav tako bi moral biti opredeljen obseg začasnega in trajnega posega v tla ter opisano ravnanje z rodovitnim delom tal, vključno z odvzemom, ločenim skladiščenjem, zaščito in ponovno uporabo. Ločeno bi morala biti obravnavana tudi možnost izpustov snovi v tla v času gradnje in obratovanja, vključno z rednimi in izrednimi situacijami ter ukrepi za preprečevanje in sanacijo.

Ugotovitve ministrstva se v tem delu povezujejo z mnenjem MKGP - Direktorata za kmetijstvo, ki je sicer ocenil, da z vidika njegove pristojnosti presoje vplivov na okolje ni treba izvesti, vendar je hkrati izrecno opozoril na potrebo po ustreznem varstvu kmetijskih zemljišč levo in desno od načrtovane trase, prilagoditvi časovne dinamike gradnje, zagotavljanju nemotenega dostopa do kmetijskih zemljišč, nadomestilu morebitne ekonomske izgube zaradi oviranja kmetijske

produkcije, spremljanju potencialnega negativnega vpliva prometnice na tla oziroma kmetijska zemljišča in rastline ter sanaciji zemljišč v primeru razgradnje prometnice. Navedeno potrjuje, da vprašanje tal in zemljišč zahteva konkretno obravnavo, ki je predložena dokumentacija ne vsebuje v zadostni meri.

Ta segment se vsebinsko navezuje tudi na ugotovitve DRSV o tveganju migracije onesnaženja s cestnih površin v tla in vodonosnik, če zaščitni in tehnični ukrepi niso primerni ali zatajijo. Ker vplivi na tla niso ustrezno strokovno izkazani, jih ni mogoče izključiti brez ustrezne presoje vplivov na okolje.

Ravnanje z odpadki v času gradnje

Ministrstvo ugotavlja, da nosilec nameravanega posega ni v zadostni meri izkazal, da vplivi z vidika ravnanja z odpadki v času gradnje ne bodo verjetno pomembni. V vlogi je bilo navedeno, da bodo v času gradnje nastajali zemeljski izkop, odpadni asfalt, beton ter odpadki zaradi rušitev infrastrukturnih objektov, da se bo zemeljski izkop v največji možni meri uporabil na gradbišču, preostanek pa predal pooblaščenemu prevzemniku, ostali odpadki pa pooblaščenim zbiralcem oziroma obdelovalcem.

Ministrstvo je ugotovilo, da iz vloge niso razvidne količine posameznih vrst odpadkov, zlasti količina zemeljskega izkopa, količina izkopnega materiala, ki se bo uporabila v okviru izvedbe nameravanega posega, ter količina viškov materiala, s katerim bo treba ravnati v skladu s predpisi s področja ravnanja z odpadki. Pri odpadkih zaradi rušitev infrastrukturnih objektov je bilo navedeno, da njihove količine in vrste v tej fazi niso znane.

Ministrstvo je nadalje ugotovilo, da iz vloge ni razvidno, ali je bila obravnavana možnost, da bi bil del zemeljskega izkopa oziroma izkopnega materiala onesnažen in zato neprimeren za ponovno uporabo v okviru izvedbe nameravanega posega, niti ni pojasnjeno, kako bi se v takem primeru zagotovilo ločeno ravnanje s takim materialom skladno s predpisi s področja ravnanja z odpadki. Glede na obseg zemeljskih del, rušitev in gradnje cestnega telesa je treba masno bilanco in ravnanje z odpadki obravnavati v presoji vplivov na okolje.

Ravnanje z odpadki v času obratovanja

Tudi navedbe glede ravnanja z odpadki v času obratovanja so splošne. Nosilec nameravanega posega je navedel, da bodo nastajali odpadki zaradi kontrolirane odvodnje in čiščenja padavinskih voda ter zaradi vzdrževanja in košnje bankin in brežin ceste, način ravnanja z nastalimi odpadki pa naj bi bil določen v navodilih za obratovanje in vzdrževanje.

Ministrstvo je ugotovilo, da iz vloge ni dovolj jasno razvidno, kateri konkretni odpadki bodo nastajali pri vzdrževanju zadrževalnikov, lovilnikov olj in drugih objektov odvodnje ter v kakšnem obsegu jih je pričakovati. Ker je ta segment neposredno povezan z odvajanjem in čiščenjem padavinskih odpadnih voda, vzdrževanjem cestnega telesa in varstvom voda, se navezuje tudi na mnenje DRSV, ki zahteva podrobno obravnavo vodnogospodarskih rešitev in vplivov na vodni režim ter stanje voda. Tudi zato je treba ravnanje z odpadki v času obratovanja obravnavati v presoji vplivov na okolje.

Emisije hrupa v času gradnje

Tudi v zvezi z emisijami hrupa je ministrstvo ugotovilo, da nosilec nameravanega posega z navedbami v vlogi ni v zadostni meri izkazal, da v času gradnje ne bo verjetno pomembnih vplivov zaradi hrupa. Nosilec nameravanega posega je sicer navedel, da bo vpliv na obremenjenost okolja s hrupom v času gradnje ob izvedbi predpisanih oziroma predlaganih omilitvenih ukrepov nebiten, ter navajal časovne omejitve gradnje, organizacijske ukrepe, omejitev hitrosti na gradbišču in izvedbo monitoringa hrupa pred začetkom pripravljanih zemeljskih del ter v času intenzivnih gradbenih del.

Ministrstvo je ugotovilo, da so te navedbe pretežno splošne in se nanašajo predvsem na ukrepe, ki naj bi bili upoštevani pri gradnji, ne vsebujejo pa obrazložitve, iz katere bi bilo razvidno, kakšna bo obremenitev okolja s hrupom v posameznih fazah gradnje. Vloga ne obravnava dovolj konkretno hrupa zaradi rušitev, izvajanja gradbenih del, transporta gradbenega materiala in viškov zemeljskih izkopov, ne opredeli najbolj izpostavljenih objektov in ne izkaže, ali bodo ob upoštevanju predvidenih ukrepov mejne vrednosti kazalcev hrupa dosežene oziroma ne bodo

presežene. Tudi navedba, da se bodo natančne lokacije za izvajanje monitoringa določile pred gradnjo oziroma na samem terenu, ne zadošča za izključitev verjetno pomembnih vplivov.

Ugotovitve ministrstva potrjuje mnenje Ministrstva za zdravje oziroma strokovno mnenje NLZOH, ki ugotavlja, da predložena dokumentacija ne vsebuje študije oziroma ocene hrupa za čas gradnje in da je treba izdelati oceno hrupa v času gradnje ter predvideti ustrezne ukrepe varstva pred hrupom. NLZOH je z vidika varovanja zdravja ljudi ocenil, da se lahko pričakujejo pomembni vplivi zaradi hrupa, zato je treba ta segment obravnavati v presoji vplivov na okolje.

Emisije hrupa v času obratovanja

Tudi vplivi hrupa v času obratovanja niso zadostno obrazloženi. Nosilec nameravanega posega je navedel, da se bodo v okviru prvih meritev in obratovalnega monitoringa hrupa izvajale meritve celotne obremenitve s hrupom na območju posega ter da se bo po potrebi izvedla dodatna pasivna zaščita. Nadalje je navedel, da so za zaščito naselij pred čezmernim hrupom na trasi predvideni protihrupni nasipi in protihrupne absorpcijske ograje, lokacije katerih so razvidne na priloženi pregledni situaciji.

Ministrstvo je ugotovilo, da iz vloge ni razvidno, na podlagi katerih strokovnih podlag, izračunov oziroma ocen je bilo ugotovljeno, da bo vpliv nebitven, kakšna bo predvidena hrupna obremenitev pri najbolj izpostavljenih stanovanjskih objektih ter ali so predvideni protihrupni ukrepi zadostni za preprečitev verjetno pomembnih vplivov. Sklicevanje na prve meritve in obratovalni monitoring po izvedbi nameravanega posega ne izkazuje, da v času obratovanja ne bo verjetno pomembnih vplivov. Tudi možnost naknadne izvedbe dodatne pasivne zaščite potrjuje, da iz vloge ni mogoče zanesljivo zaključiti, da bodo vplivi hrupa v času obratovanja nebitveni.

Ministrstvo je posebej ugotovilo, da so na priloženi pregledni situaciji sicer vrisani protihrupni nasipi in protihrupne ograje, pri nekaterih tudi s konkretnimi podatki o višini in dolžini, vendar iz vloge ni razvidno, na podlagi katerih strokovnih podlag, akustičnih izračunov oziroma ocen so bile določene njihove lokacije in tehnične karakteristike ter ali so ukrepi načrtovani kot zadostni za preprečitev čezmerne obremenitve s hrupom pri najbolj izpostavljenih objektih.

Mnenje Ministrstva za zdravje oziroma NLZOH navedeno potrjuje. NLZOH je ugotovil, da dokumentacija vsebuje le opis v preglednici in situacijski prikaz predvidenih protihrupnih ukrepov v času obratovanja, brez navedbe njihovih gabaritov, tehničnih značilnosti in akustičnih lastnosti. Prav tako ni priložena študija hrupa, ki bi izkazovala potrebnost in učinkovitost predvidenih ukrepov. Ker je Uredba o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik – Mengeš – Vodice na odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš starejšega datuma (v veljavo je stopila 15. 5. 2004), ukrepi pa so bili dimenzionirani na prometne obremenitve, ki ne odražajo nujno trenutnega ali bodočega stanja, je treba, glede na mnenje NLZOH, izdelati novo oceno oziroma študijo hrupa skladno z veljavno zakonodajo in metodologijo ter na njeni podlagi opredeliti ustrezne protihrupne ukrepe. Zaradi navedenega je presoja vplivov na okolje potrebna tudi z vidika hrupa v času obratovanja.

Sevanje svetlobe v okolico v času gradnje

Navedbe glede svetlobnega onesnaževanja v času gradnje so prav tako presplošne. Nosilec nameravanega posega je navedel, da se bo gradnja večinoma izvajala v svetlem delu dneva in da se bo v primeru potrebe po gradnji izven svetlega dela dneva gradbišče organiziralo skladno z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolje (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2). Navedel je tudi, da bo vpliv dodatnih emisij svetlobe pri najbližjih stanovanjskih objektih ob upoštevanju ukrepov, ki izhajajo iz zakonodaje in bodo vključeni v projektno dokumentacijo, začasen in zato nebitven.

Ministrstvo je ugotovilo, da iz navedb ni razvidno, kateri konkretni zakonodajni ukrepi so mišljeni oziroma relevantni za nameravani poseg. Ker časovni režim gradbišča ni bil dovolj konkretiziran, prav tako pa niso dovolj opredeljene morebitne potrebe po osvetlitvi gradbišč, transportnih poti ali posameznih gradbenih faz, ni mogoče zanesljivo izključiti vplivov svetlobe v času gradnje. Ta segment se vsebinsko povezuje tudi z mnenjem ZRSVN, ki opozarja na občutljivost območja z vidika habitatov, ekoloških koridorjev, dvoživk, vidre, ptic in drugih vrst, pri katerih lahko osvetljevanje pomeni dodatno motnjo.

Sevanje svetlobe v okolico v času obratovanja

Prav tako so presplošne navedbe glede svetlobnega onesnaževanja v času obratovanja. Nosilec nameravanega posega je navedel, da bo zunanja razsvetljava na območju nameravanega posega skladna z določili Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja ter da posledično vpliva sevanja svetlobe v okolico ne bo. Vendar iz vloge ni dovolj jasno razvidno, ali je zunanja razsvetljava dejansko predvidena, v kakšnem obsegu bo izvedena, kateri deli nameravanega posega bodo osvetljeni, kakšen tip razsvetljave oziroma svetilk je predviden ter kakšne bodo njihove bistvene tehnične značilnosti.

Ministrstvo je ugotovilo, da iz vloge ni razvidno, na podlagi katerih konkretnih projektih rešitev oziroma strokovnih podlag je bilo ocenjeno, da vpliv ne bo verjetno pomemben. Če je zunanja razsvetljava predvidena, zgolj sklicevanje na skladnost z veljavno uredbo ne zadošča za zaključek, da vpliva v okolico ne bo; če zunanja razsvetljava ni predvidena, bi moralo biti to jasno navedeno.

Tudi ta segment se vsebinsko navezuje na mnenje ZRSVN, ki je med možnimi vplivi na habitate zavarovanih in mednarodno varovanih vrst izrecno navedel motnje zaradi osvetljevanja in hrupa, med drugim za ptice in sesalce. Ker območje nameravanega posega vključuje gozdne robove, vodotoke, obvodne pasove in ekološke koridorje, mora biti vpliv svetlobe v času obratovanja celovito presojan.

Vidna izpostavljenost in krajinske značilnosti

Nosilec nameravanega posega je v delu, ki se nanaša na vidno izpostavljenost, navajal predvsem opis vplivov na tla, ravnanja z rodovitnim delom tal in spremembe rabe tal. Takšne navedbe se ne nanašajo na vidno izpostavljenost nameravanega posega oziroma na vidne značilnosti območja, zato na njihovi podlagi ni mogoče preveriti vpliva posega na krajinsko podobo.

Nameravani poseg vključuje novo cestno telo, nasipe, vkope, pokriti vkop, podvoz, nadvoz, premostitve, protihrupne nasipe in ograje, regulacije vodotokov, posege v vegetacijo ter posege ob naseljih in v odprti kmetijski krajini. Zato vidna izpostavljenost ni vprašanje, ki bi ga bilo mogoče odpraviti s sklicevanjem na ravnanje z zemljinami ali spremembo rabe tal. Vpliv na vidne značilnosti prostora se vsebinsko povezuje z mnenjem ZGS, ki opozarja na degradacijo gozdnega roba in prizadetost vidnih kakovosti prostora na delu, kjer trasa poteka po gozdnem robu in skozi območja gozdnih jas, ter z mnenjem ZRSVN glede vplivov na krajinsko pestrost zavarovanega območja. Tudi zato je treba ta segment obravnavati v postopku presoje vplivov na okolje.

Vibracije

Navedbe glede vibracij v času gradnje so precej splošne in ne omogočajo zanesljive presoje, da vplivi vibracij ne bodo verjetno pomembni. Nosilec nameravanega posega je navedel, da bodo v času gradbenih del občasno nastajale vibracije kot posledica izvajanja nekaterih del, da bo izvajalec pred začetkom gradnje zagotovil pregled dokumentacije objektov ter popis in dokumentiranje stanja objektov v neposredni bližini gradbišča in transportnih poti ter da se bo stanje objektov med gradnjo preverjalo. V primeru resnejših ugotovitev naj bi se prilagodila tehnologija gradnje in uporabila druga, lažja gradbena mehanizacija.

Ministrstvo je ugotovilo, da iz vloge ni dovolj jasno razvidno, katera dela bodo glavni vir vibracij, kateri konkretni objekti bodo najbolj izpostavljeni, po katerih merilih se bo presojala dopustnost vibracij ter na podlagi katerih strokovnih ugotovitev je nosilec ocenil, da bo vpliv ob upoštevanju ukrepov nebiten. Tudi za čas obratovanja navedba, da ni pričakovati občutnih povečanj ravni vibracij oziroma da je zaradi izboljšane pretočnosti prometa pričakovano zmanjšanje vibracij glede na obstoječe stanje, ni zadostno obrazložena, saj iz vloge ni razvidno, na podlagi katerih strokovnih podlag oziroma ocen je taka ugotovitev podana.

Ker vibracije lahko vplivajo na prebivalce in objekte v bližini gradbišča oziroma transportnih poti, jih je treba obravnavati v postopku presoje vplivov na okolje.

Sprememba rabe tal

Vsebinsko, ki se nanaša na odstranjevanje krovnih plasti tal, premestitev zemljin, začasno skladiščenje in ravnanje z rodovitnim delom tal, vsebinsko ne sodi v segment »Sprememba rabe

tal«, temveč v presojo vplivov na tla. Segment spremembe rabe tal bi moral biti dopolnjen s prikazom dejanske rabe tal in trajne spremembe rabe zemljišč po vrstah zemljišč oziroma površin ter z opredelitvijo vplivov z vidika spremembe rabe tal.

Mnenje MKGP - Direktorata za kmetijstvo sicer ugotavlja, da so predmetna zemljišča v občinskih prostorskih načrtih po podrobnejši namenski rabi opredeljena kot površine cest, vendar hkrati opozarja na potrebo po varstvu kmetijskih zemljišč levo in desno od načrtovane trase. To pomeni, da zgolj podatek o namenski rabi ne zadošča za presojo vseh dejanskih vplivov na rabo zemljišč, dostopnost kmetijskih zemljišč, organizacijo kmetijske proizvodnje in dolgoročne spremembe v prostoru. Ker iz vloge ni jasno razviden prikaz dejanske rabe tal in trajnih sprememb po vrstah površin, je treba ta segment obravnavati v postopku presoje vplivov na okolje.

Sprememba vegetacije

Ministrstvo ugotavlja, da je segment spremembe vegetacije v vlogi obravnavan nejasno in vsebinsko pomešano, saj poleg vplivov na vegetacijo vključuje tudi opis krajinskih in vidnih kakovosti prostora, elemente varstva voda in biotopov ter ukrepe, ki se nanašajo tudi na varstvo kulturne dediščine. Na podlagi takšne obravnave ni mogoče jasno presoditi, kakšen bo dejanski vpliv posega na vegetacijo.

Ministrstvo je zato ugotovilo, da bi morala biti vloga dopolnjena z ločeno in jasno obravnavo vpliva na vegetacijo, in sicer z navedbo, katere vegetacijske strukture oziroma združbe bo poseg tangiral, na primer gozdni rob, obvodno zarast, živice, travniške površine, posamezna drevesa in grmovno vegetacijo, v kakšnem obsegu bodo odstranjene ali prizadete, ali gre za začasno ali trajno spremembo ter kako bo zagotovljena sanacija oziroma nadomestitev prizadete vegetacije. Ocena vpliva bi morala biti utemeljena tudi z vidika možnosti ponovne vzpostavitve vegetacije, saj vpliva ni mogoče pavšalno opredeliti kot začasnega, reverzibilnega in nebitvenega. Navedba, da v času obratovanja vpliva na vegetacijo ni, ni ustrezna, saj bo na območju trajnega posega sprememba vegetacije trajna.

Te ugotovitve neposredno podpirata tudi mnenji ZRSVN in ZGS. ZRSVN opozarja na vplive zaradi izgube površin, degradacije gozdnega roba, spreminjanja hidrologije območja, okrnitve mreže mokrišč, prekinitve in degradacije ekoloških koridorjev ter vnosa invazivnih tujerodnih vrst. ZGS pa ugotavlja, da bo zaradi izvedbe nameravanega posega potrebna krčitev gozda, ocenjena na približno 5,3 ha, in da se posega v gozdne otoke v kmetijski krajini oziroma gozdne pasove ob vodotokih s poudarjenimi funkcijami. Zato je sprememba vegetacije eden od segmentov, zaradi katerih je presoja vplivov na okolje potrebna.

Fizična sprememba oziroma preoblikovanje površine

Ministrstvo ugotavlja, da je segment fizičnega preoblikovanja površine obravnavan preveč splošno in deloma vsebinsko pomešan z vegetacijo, rabo prostora in kulturno dediščino. Vloga bi morala ločeno obravnavati vplive v času gradnje in v času obratovanja ter jasno navesti, na katerih delih bo prišlo do izkopov, nasipov, vkopov, premostitev, ureditev vodotokov in drugih posegov v teren, v kakšnem obsegu ter kaj pomeni začasno in kaj trajno preoblikovanje površine. Ministrstvo je nadalje ugotovilo, da navedba, da je vpliv zgolj začasen in reverzibilen, ni zadostna, če bo na območju trajnega posega prišlo do trajnega preoblikovanja reliefa oziroma površja. V obravnavanem primeru gre za cestno telo z nasipi, vkopi, pokritim vkopom, podvozi, nadvozi, premostitvami, deviacijami, zadrževalnimi bazeni in regulacijami vodotokov, zato je dejanski obseg in trajnost posegov v relief in površje treba opredeliti bistveno bolj konkretno.

Ta segment se povezuje z mnenjem DRSV v delu, ki se nanaša na posege na vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja in vodni režim, z mnenjem ZZRS glede regulacij vodotokov in sprememb hidromorfoloških značilnosti, z mnenjem ZRSVN glede vplivov na mokrišča in ekološke koridorje ter z mnenjem ZGS glede krčitev gozda in sprememb gozdnega roba. Ker gre za trajne fizične spremembe prostora, jih je treba presoditi v postopku presoje vplivov na okolje.

Narava, varovana območja, naravne vrednote in biotska raznovrstnost

Ministrstvo je pri odločitvi upoštevalo, da območje nameravanega posega oziroma njegov vpliv sega v naravovarstveno pomemben prostor. Iz predložene dokumentacije in mnenja ZRSVN izhaja, da nameravani poseg poteka po robu območja Natura 2000 Češeniške gmajne z Rovščico

(ID območja: SI3000079), ki sovпада z območjem naravne vrednote državnega pomena Češeniške in Prevojske gmajne – barja (Ident. št. 4566 V). Nahaja se v območju daljinskega vpliva območja Natura 2000 Rašica (ID območja: SI3000275), poteka preko ekološko pomembnega območja Češeniške in Prevojske gmajne (ID območja: 26200) ter posega v območje naravne vrednote pri prečkanju potoka Rovščica (Ident. št. 4570). Poleg tega se nahaja v neposrednem vplivu zavarovanega območja Krajinski park Češeniške in Prevojske gmajne (Koda območja: 500).

ZRSVN je opozoril, da je gozdni prostor Češeniških in Prevojskih gmajn eden od zadnjih večjih ostankov naravno ohranjenega strnjenege nižinskega gozda z mokriščnimi ekosistemi v Ljubljanski kotlini ter habitat številnih zavarovanih in evropsko pomembnih vrst. Območje je pomembno za dvoživke, ptice, vodne organizme, vidro, kranjsko sito, mokriščne habitatne tipe in ekološke koridorje. ZRSVN je opozoril tudi na nova dejstva in znanja, ki so se pojavila po potrditvi plana, zlasti na večjo pomembnost območja za naravo, neugodna stanja nekaterih vrst, zahtevnost in neuspešnost nadomeščanja mokrišč ter pomen ekoloških koridorjev in nižinskih gozdov za biodiverzitetu, mikroklimo, skladiščenje ogljika, blaženje podnebnih sprememb in varstvo pred poplavami.

ZRSVN je ocenil, da bi nameravani poseg lahko vplival na cilje zavarovanega območja ter na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe zaradi izgube površin, degradacije gozdnega roba, spreminjanja hidrologije območja, okrnitve mreže mokrišč, prekinitve in degradacije ekoloških koridorjev za dvoživke in vidro ter vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Opozoril je, da ukrepi nadomeščanja mokriščnih habitatov na obravnavanem območju doslej niso bili uspešni. ZRSVN je ocenil, da bi izvedba nameravanega posega lahko negativno vplivala na ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov posebnega varstvenega območja ter da bi bila lahko v nasprotju z varstvenim režimom zavarovanega območja in njegovimi cilji.

ZRSVN je nadalje opozoril na habitate številnih zavarovanih in mednarodno varovanih vrst, med drugim dvoživk, ptic, rib, rakov, piškurjev, vidre, kranjske site in mokriščnih habitatnih tipov. Ugotovil je, da ima nameravani poseg lahko vpliv na habitate zaradi izgube površin, ocenjene pri ZRSVN kot približno 2,8 ha gozda z mokrišči, degradacije gozdnega roba, spreminjanja hidrologije območja, okrnitve mreže mokrišč, prekinitve ekoloških koridorjev, vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter motenj zaradi osvetljevanja in hrupa.

ZRSVN je opozoril tudi na naravni vrednoti Rovščica ter Češeniške in Prevojske gmajne - barja, pa tudi na vpliv na naravno vrednoto Želodnik – ribnik (Ident. št. 5258), saj se nameravani poseg nahaja v pasu med naravnima vrednotama, ki sta funkcionalno povezani kot mrestišče in okoliški gozd. Predlagal je presojo kumulativnih vplivov izgube mokrišč in nižinskega gozda Češeniških in Prevojskih gmajn z Želodnikom ter obravnavo variantnih rešitev poteka in izvedbe trase. ZRSVN je zato ocenil, da bo izvedba nameravanega posega verjetno pomembno vplivala na ugodno stanje naravnih vrednot ter zavarovanih in mednarodno varovanih vrst, zaradi katerih je bilo določeno ekološko pomembno območje, in podal mnenje, da je presojo vplivov na okolje treba izvesti.

Ministrstvo ugotavlja, da to mnenje samostojno in v povezavi z drugimi ugotovitvami ministrstva utemeljuje odločitev, da je presoja vplivov na okolje potrebna. Vplivi na naravo so vsebinsko povezani tudi z vplivi na vode, gozd, vegetacijo, svetlobno onesnaževanje, hrup, fizično preoblikovanje površine in poplavno varnost, zato jih ni mogoče obravnavati ločeno ali zgolj na ravni splošnih ukrepov.

Ministrstvo dodatno pojasnjuje, da predložena dokumentacija sicer vsebuje navedbe o posameznih ukrepih in usmeritvah za zmanjšanje vplivov na naravo, kot so naravovarstveni nadzor, omejevanje posegov v vodni in obvodni prostor, ohranjanje obrežne zarasti, omejitev območja gradbišča, spremljanje stanja dvoživk in divjadi ter možnost določitve dodatnih ukrepov v primeru ugotovljenih nepredvidenih vplivov. Vendar gre za splošne ukrepe ter za ukrepe, katerih ustreznost, zadostnost, izvedljivost in učinkovitost v tem postopku niso konkretno izkazane. Dodatni omilitveni ukrepi, s katerimi bi bilo mogoče zanesljivo izključiti verjetno pomembne vplive nameravanega posega na varovana območja, v predloženi dokumentaciji niso določeni. Ministrstvo zato ne more zaključiti, da verjetno pomembnih vplivov na varovana območja ne bo. Takšno stališče je skladno tudi s sodbo Sodišča Evropske unije z dne 12. 4. 2018 v zadevi C-323/17, People Over Wind in Peter Sweetman proti Coillte Teoranta, ECLI:EU:C:2018:244, po

kateri se v fazi predhodne preveritve ne upoštevajo ukrepi, katerih namen je preprečiti ali zmanjšati škodljive učinke projekta na varovano območje. Ker je ZRSVN ocenil, da bi nameravani poseg brez izvedbe omilitvenih ukrepov lahko pomembno vplival na varovana območja, dodatni omilitveni ukrepi pa v tem postopku niso konkretno določeni in presojeni, ministrstvo ne more izključiti verjetno pomembnih vplivov na varovana območja. Njihova morebitna določitev ter presoja njihove zadostnosti, izvedljivosti in učinkovitosti je predmet nadaljnje presoje vplivov na okolje oziroma presoje sprejemljivosti vplivov na varovana območja.

Gozd, funkcije gozdov in divjad

Ministrstvo je pri odločitvi upoštevalo mnenje ZGS, ki je ugotovil, da nameravani poseg deloma posega na gozdna zemljišča na območju k.o. Homec, Radomlje in Dob ter da bo zaradi izvedbe načrtovanih del potrebna krčitev gozda, ocenjena na približno 5,3 ha. ZGS je navedel, da se gozdovi na obravnavanem območju nahajajo v več gozdnih odsekih, kjer so na prvi stopnji poudarjene funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, klimatska funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, na drugi stopnji pa tudi hidrološka funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

ZGS je opozoril, da cesta na območju Želodnika vstopi v strnjene gozdne sestoje, ki se prepletajo z jasami, prečka potok Želodnik z ohranjeno naravno strugo in bogato obvodno zarastjo, poteka po gozdnem robu večje obstoječe jase ter nato nekaj časa znotraj gozda. Zaradi poteka trase po gozdnem robu bo ta vzorec degradiran in prizadeta bo kakovost prostora.

ZGS je nadalje opozoril na vplive na živalski svet. Z umestitvijo ceste bo prišlo do razmejitev življenjskega prostora živali, saj bo del gozdov in kmetijskih površin ostal ujet med območjem strnjenegega naselja Količevo, Doba in Želodnika, Turnš ter traso prometnice, ki bo območje ločevala od večjega strnjenegega območja zalednih gozdov Češeniških in Prevojskih gmajn. Posledično se bo živalim omejil življenjski prostor, na novi cesti pa lahko prihaja do povozov srnjadi in manjših sesalcev.

ZGS je ocenil, da je mogoče pričakovati bistven vpliv izvedbe nameravanega posega na okolje z vidika gozdarstva in lovstva. Nameravani posegi bi lahko pomembno vplivali na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, na hidrološko funkcijo zaradi krčenja gozdov oziroma odstranjevanja naravne zarasti ob vodotokih, na lesnoproizvodno funkcijo zaradi prekinitev dostopa do okoliških gozdov po gozdnih vlakih ter na divjad zaradi ožjenja življenjskega prostora, vnosa nemira in povečanja možnosti smrtnosti s povozmi. ZGS je zato podal mnenje, da je za nameravani poseg treba izdelati presojo vplivov na okolje.

Ministrstvo ugotavlja, da mnenje ZGS dodatno podpira ugotovitve ministrstva iz poziva glede spremembe vegetacije, fizičnega preoblikovanja površine, vidne izpostavljenosti, vplivov na vode in vplivov na naravo. Ker predložena dokumentacija teh vplivov ne obravnava dovolj konkretno, je presoja vplivov na okolje potrebna tudi z vidika gozdov, gozdnih funkcij in divjadi.

Raba vode

Ministrstvo je ugotovilo, da navedba nosilca nameravanega posega, da na lokaciji nameravanega posega raba vode v času gradnje ni predvidena in da vpliva ne bo, ni ustrezna oziroma ni dovolj obrazložena. Pri gradnji takega posega je praviloma treba pričakovati vsaj začasno rabo vode za potrebe gradbišča, kot so zmanjševanje prašenja, posamezni tehnološki postopki, čiščenje mehanizacije, sanacija površin in sanitarne potrebe.

Vloga bi morala zato opredeliti, ali bo v času gradnje potrebna raba vode, za katere namene, v kakšnem obsegu in iz katerih virov bo zagotovljena. Če raba vode dejansko ni predvidena, bi moralo biti to strokovno in konkretno utemeljeno. Ta segment se povezuje z ugotovitvami ministrstva glede prašenja v času gradnje ter z mnenjem DRSV glede vplivov na vode, vodovarstveno območje in vodni režim. Ker vprašanje rabe vode ni ustrezno razjasnjeno, ga je treba vključiti v presojo vplivov na okolje.

Tveganje povzročitve večjih nesreč, naravne nesreče in podnebne spremembe

Ministrstvo ugotavlja, da je segment tveganja povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, vključno s tistimi, ki so lahko posledica podnebnih sprememb,

v vlogi obravnavan pomanjkljivo in zgolj pavšalno. Vloga vsebuje le splošno navedbo, da nameravani poseg ne predstavlja takšnega tveganja, brez ustrezne strokovne obrazložitve, zato ni mogoče preveriti, ali so bila tveganja dejansko obravnavana.

Ministrstvo je ugotovilo, da bi morala vloga vsebovati jasno opredelitev možnih tveganj za nastanek večjih nesreč in izrednih dogodkov v času gradnje in obratovanja ter oceno izpostavljenosti nameravanega posega naravnim nesrečam, vključno s tistimi, ki so lahko povezane s podnebnimi spremembami. Posebej bi bilo treba obravnavati poplavno ogroženost, vpliv ekstremnih padavin, visoke podtalnice oziroma vodotokov, erozijske procese ter druge relevantne podnebno pogojene vplive na varnost in stabilnost posega. Prav tako bi morala biti obrazložena odpornost nameravanega posega na pričakovane podnebne vplive oziroma način načrtovanja ob upoštevanju prilagajanja podnebnim spremembam.

Mnenje DRSV te ugotovitve potrjuje, saj izpostavlja, da nameravani poseg sega na poplavna območja vseh razredov poplavne nevarnosti in na vodovarstveno območje ter da je sprejemljivost vplivov na vodni režim, stanje vodnih teles in poplavno ogroženost treba preveriti na podlagi strokovnih podlag. Ker gre za infrastrukturni poseg, ki bo v prostoru trajno prisoten in mora biti odporen na ekstremne vremenske in hidrološke dogodke, je presoja teh tveganj v postopku presoje vplivov na okolje potrebna.

Kulturna dediščina

Ministrstvo je upoštevalo tudi mnenje ZVKDS. ZVKDS je ugotovil, da načrtovana gradnja predstavlja poseg v več enot kulturne dediščine oziroma v njihova vplivna območja, med drugim v območja memorialne, vrtnoarhitekturne, arheološke, stavbne in sakralne dediščine ter v območja kozolcev in arheoloških najdišč. ZVKDS je hkrati navedel, da je bila za izvedbo projekta sprejeta Uredba o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik – Mengeš – Vodice na odseku Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš, ki je vključevala takrat izdane kulturnovarstvene pogoje, zato z vidika varstva kulturne dediščine ni zahteval izvedbe presoje vplivov na okolje.

Ne glede na navedeno je ZVKDS opozoril na več vsebinskih pogojev in ukrepov, ki bodo pomembni v nadaljnjih postopkih, med drugim na vprašanja prestavitve kozolcev, znamenja v Škrjančevem, izvedbo arheoloških izkopavanj na območju enote Škrjančevo - Arheološko najdišče, pridobitev kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, konservatorski nadzor ter pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega mnenja. Ministrstvo ugotavlja, da mnenje ZVKDS samo po sebi ne utemeljuje obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje, vendar tudi ne izključuje obveznosti presoje, ki izhaja iz drugih segmentov okolja, zlasti vode, narave, gozdov, rib, hrupa, zraka, tal in tveganj.

Kmetijska zemljišča

Ministrstvo je upoštevalo mnenje MKGP - Direktorata za kmetijstvo, ki je ugotovil, da so predmetna zemljišča v občinskih prostorskih načrtih občin Lukovica, Domžale in Mengeš po podrobnejši namenski rabi opredeljena kot površine cest, zato je ocenil, da se z gradnjo obravnavane prometnice ne posega na kmetijska zemljišča v smislu njegove pristojnosti. MKGP - Direktorat za kmetijstvo je zato menil, da z vidika njegove pristojnosti presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

Hkrati je MKGP - Direktorat za kmetijstvo določil oziroma izpostavil več pogojev za ustrezno varstvo kmetijskih zemljišč levo in desno od trase: časovna dinamika gradnje mora biti prilagojena tako, da v najmanjši možni meri ovira kmetijsko proizvodnjo; med in po gradnji mora biti zagotovljen nemoten dostop do kmetijskih zemljišč; morebitna ekonomska izguba kmetovalcev zaradi oviranja kmetijske proizvodnje mora biti nadomeščena; zagotoviti je treba spremljanje potencialnega negativnega vpliva prometnice na tla oziroma kmetijska zemljišča in rastline; v primeru razgradnje prometnice pa je treba sanirati zemljišča in jih postopoma vrniti v kmetijsko rabo. Ministrstvo ugotavlja, da navedeno mnenje ne nasprotuje odločitvi o potrebnosti presoje vplivov na okolje, saj ta temelji predvsem na drugih segmentih, obenem pa potrjuje potrebo po konkretni obravnavi tal, rabe tal, dostopov in vplivov na kmetijsko proizvodnjo.

Sklepna presoja

Ministrstvo na podlagi ugotovitev, prejetih mnenj in odgovora nosilca nameravanega posega ugotavlja, da predložena dokumentacija ne omogoča zanesljive izključitve verjetno pomembnih vplivov na okolje. Pri tem niso odločilne zgolj posamezne pomanjkljivosti vloge, temveč njihova skupna teža ob upoštevanju narave in obsega nameravanega posega ter občutljivosti prostora, v katerega se nameravani poseg umešča.

Presojo vplivov na okolje izrecno podpirajo oziroma zahtevajo mnenja DRSV z vidika upravljanja z vodami, ZZRS z vidika rib in vodnih organizmov, Ministrstva za zdravje oziroma NLZOH z vidika zdravja ljudi, hrupa in emisij v okolje, ZRSVN z vidika narave, varovanih območij, naravnih vrednot in zavarovanih vrst ter ZGS z vidika gozdov, gozdnih funkcij in divjadi. Mnenji ZVKDS in MKGP - Direktorata za kmetijstvo sicer z vidika njunih pristojnosti ne zahtevata izvedbe presoje vplivov na okolje, vendar vsebujeta pomembne pogoje in opozorila ter ne izključujeta ugotovitev drugih mnenjedajalcev in ministrstva, da so verjetno pomembni vplivi mogoči pri več drugih segmentih okolja.

Verjetno pomembnih vplivov ni mogoče izključiti zlasti z vidika emisij onesnaževal v zrak v času gradnje in obratovanja, emisij toplogrednih plinov, vplivov na površinske in podzemne vode v času gradnje in obratovanja, vodnega režima, poplavne varnosti, ribiških revirjev, vodnih organizmov, tal, ravnanja z odpadki v času gradnje in obratovanja, hrupa v času gradnje in obratovanja, vibracij, sevanja svetlobe v okolico, vidne izpostavljenosti, spremembe rabe tal, spremembe vegetacije, fizičnega preoblikovanja površine, narave, varovanih območij, naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti, gozdov, gozdnih funkcij, divjadi, rabe vode ter tveganj za večje nesreče, naravne nesreče in podnebno pogojene vplive.

Ministrstvo je zato ugotovilo, da nameravani poseg zaradi svojih značilnosti, lokacije in možnih vplivov lahko pomembno vpliva na okolje. Za nameravani poseg je treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo tako ugotovilo, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo je pri odločitvi upoštevalo merila iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega, njegovo lokacijo ter značilnosti možnih vplivov. Ker je bilo že na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja, prejetih mnenj in odgovora nosilca nameravanega posega ugotovljeno, da verjetno pomembnih vplivov na okolje ni mogoče izključiti, dodatno razčiščevanje posameznih okoliščin ne bi moglo pripeljati do drugačne odločitve. Ministrstvo je zato, ob upoštevanju načela ekonomičnosti postopka iz 14. člena ZUP, odločilo, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Ministrstvo je tako na podlagi celotne dokumentacije ugotovilo, da bi nameravani poseg lahko imel verjetno pomembne vplive na okolje. Zato je ministrstvo odločilo, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje, kot izhaja iz I. točke izreka te odločbe.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE, 3/22-ZDeb in 85/25, v nadaljevanju ZUP), je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka te odločbe.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada. Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe.

Pripravila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović
sekretarka

Vročiti:

- nosilcu nameravanega posega: DARS d.d., Ulica XIV. divizije 4, 3000 Celje – osebno elektronsko (gp@dars.si).

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Občina Lukovica, Stari trg 1, 1225 Lukovica – po elektronski pošti (info@lukovica.si);
- Občina Domžale, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale – po elektronski pošti (vlozisce@domzale.si);
- Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš – po elektronski pošti (obcina.menges@menges.si);
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si);
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, Sektor za gozdarstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si);
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno – po elektronski pošti (info@zzrs.si);
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za zrak, hrup, PVO in aerobiologijo, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor – po elektronski pošti (info@nlzoh.si);
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Kranj, Planina 3, 4000 Kranj – po elektronski pošti (info.kr@zrsvn.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje – po elektronski pošti (gp.drsv@gov.si);

- Zavod za gozdove Slovenije, Območne enote Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana
– po elektronski pošti (OELjubljana@zgs.gov.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Kranj
– po elektronski pošti (tajnistvo.kr@zvkds.si).